

Herning
Kommune

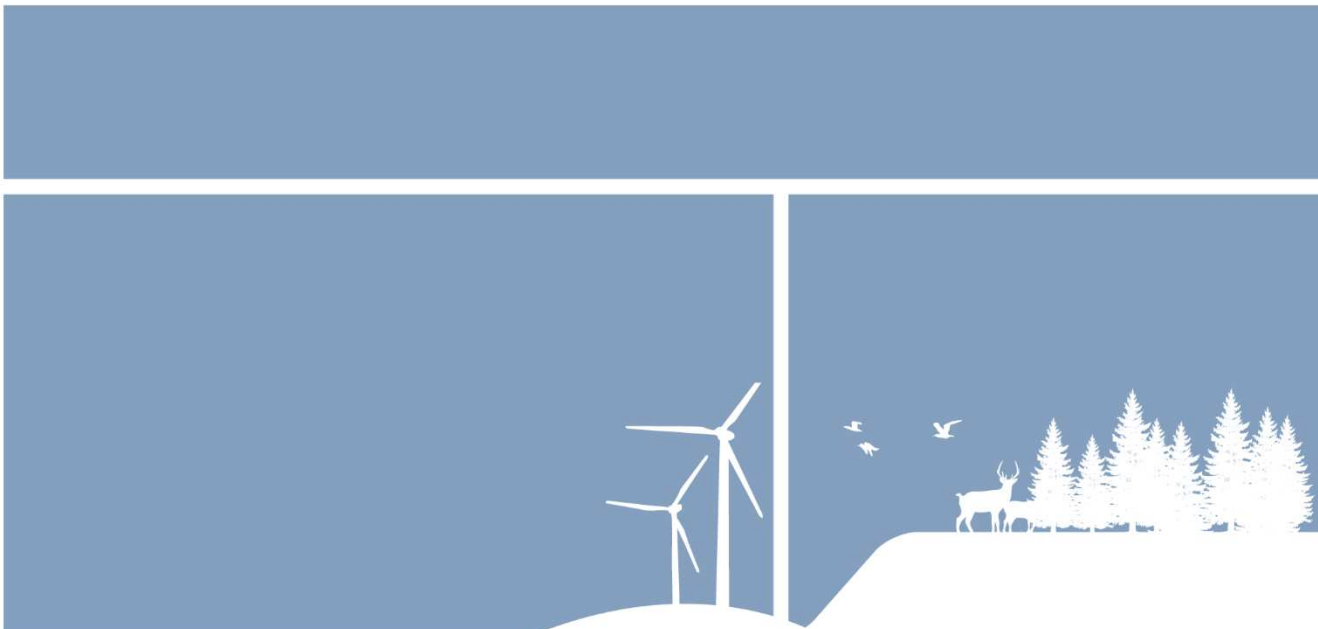
Miljø og Klima • Rådhuset • Torvet • 7400 Herning • Tlf. 96 28 28 28 • landbrug@herning.dk • www.herning.dk

§16a miljøgodkendelse

Taterbakkevej 4
7450 Haderup

Afgørelsesdato: 11. januar 2022
Sagsnummer: 09.17.00-P19-116-20

HERNING KOMMUNE

Registreringsblad

Dato for afgørelse:	11. januar 2022
Skema-id	223651
Version	4
Ansøgningsdato	14-12-2020
8-års drift i ansøgningskemaet	Kap 5 miljøgodkendelse fra 22. januar 2004
Nudrift i ansøgningskemaet	§ 31 afgørelse om ikke-godkendelsespligtigt skift i dyretyper fra 29. marts 2016
CVR-firmanavn	Danni Mikkelsen
CVR-nr.	34018294
P-nr.	1017347671
CHR nr.	92420
Typen af IE - brug:	Ikke IE-brug
Beliggenhedsadresse	Taterbakkevej 4 7540 Haderup
Ejendomsnummer	6570901371
Matr. nr. (ejerlav)	2cv - Over Feldborg By, Haderup
Miljøkonsulent	SAGRO I/S Miljøkonsulent Per Lousdal
Tilsynsmyndighed	Herning Kommune
Miljøsagsbehandler	Alice Nielsen
Kvalitetssikring	Louise Lindegaard Weinreich

Copyright

Indeholder GeoDanmark-data fra Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering og Danske kommuner.

DDOland (ortofoto), er gengivet af Herning Kommune med tilladelse fra Cowi. DDO ©, Copyright COWI.

Indholdsfortegnelse

REGISTRERINGSBLAD	2
INDLEDNING	4
MEDDELELSE OM MILJØGODKENDELSE.....	5
VILKÅR FOR HUSDYRBRUGET	6
<i>Vilkår for drift og indretning.....</i>	<i>6</i>
<i>Vilkår for stalde og produktioner.....</i>	<i>7</i>
<i>Vilkår for vaskeplads og afledning af vaskevand.....</i>	<i>10</i>
<i>Vilkår for gyllehåndtering.....</i>	<i>10</i>
<i>Vilkår for uheld og driftsforstyrrelser.....</i>	<i>10</i>
<i>Vilkår for tankning af brændstof.....</i>	<i>10</i>
<i>Vilkår for fluebekæmpelse.....</i>	<i>10</i>
<i>Vilkår for renholdelse.....</i>	<i>10</i>
<i>Vilkår for støj.....</i>	<i>11</i>
<i>Vilkår for udarbejdelse af handleplaner ved uforudsete gener.....</i>	<i>11</i>
HERNING KOMMUNES VURDERING	13
<i>BAT.....</i>	<i>13</i>
LOVGRUNDLAG.....	16
KLAGEVEJLEDNING OG OFFENTLIGGØRELSE.....	16
SØGSMÅL	17
INTERESSENTLISTE FOR HØRINGSPERIODE OG OFFENTLIGGØRELSE	17
OVERSIGT OVER BILAG.....	19

Indledning

Ejer har søgt Herning Kommune om en § 16a miljøgodkendelse, jævnfør lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.¹(husdyrbrugloven), Taterbakkevej 4, 7540 Haderup.

På husdyrbruget er der i dag en produktionstilladelse til 330 søer, 12.000 producerede smågrise og 4.400 producerede slagtesvin årligt. Ejer af husdyrbruget ønsker at få godkendelse til at kunne producere efter stipladsmodellen, hvor produktionsarealerne godkendes og ikke antal dyr. Der sker ingen ændringer af produktionen, der bygges ikke nye staldbygninger eller gyllebeholdere.

Husdyrbrugets historik

Når der udarbejdes en miljøgodkendelse, skal der tages udgangspunkt i den tilladte nudrift og den drift, der var på anlægget for 8 år siden. Som nudrift indsættes den nuværende lovlige produktion (Bilag 1):

- Kap. 5 Miljøgodkendelse fra 22. januar 2004 (8- års drift)
  - 330 søer
  - 6800 smågrise
  - 6600 polte
- §12 godkendelse af den 23. december 2012.
  - Bortfaldet
- § 31 afgørelse om ikke-godkendelsespligtigt skift i dyretyper fra 29. marts 2016 (nudrift)
  - 330 stk. årssøer
  - 12.000 stk. smågrise (7,1-32 kg)
  - 4.400 stk. slagtesvin (32-110 kg)

Der er ikke videreførte vilkår om miljøteknologier i nudrift eller 8-års drift.

Ikke-teknisk resumé af de undersøgte væsentlige alternativer til teknologi, teknik og foranstaltninger

Ansøger søger om miljøgodkendelse, da der ønskes den fleksibilitet, som følger ved at godkende staldanlægget efter stipladsmodellen.

Formålet med den nye godkendelse er at opnå plads til effektivisering og større fleksibilitet i forhold til antal søer og smågrise, inden for de eksisterende bygningsmæssige rammer.

Lugtgenekriterierne er overholdt. Ammoniakemissionerne til nærmeste kategori 1, 2 og 3 natur samt §3 natur er overholdt.

BAT er overskredet med 110 kg N/år. Herning Kommune har i dette konkrete tilfælde, fraveget kravet til BAT, jævnfør husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 25, stk. 5, da ansøger har godtgjort, at mulige ammoniakreducerende tiltag på staldanlægget ikke er økonomisk proportionelle. I det konkrete tilfælde har ansøger bl.a. redegjort for, at en ændring af gulvene i stald 3.2 ikke er økonomisk proportionel pga. stalden udformning og staldens forventede levetid (Bilag 4).

Da der er tale om godkendelse af eksisterende og uændret drift, er der ikke vurderet på alternative placeringer eller udvidelsesmuligheder. Der er alene tale om en godkendelse af eksisterende drift, herunder de løbende effektiviseringer, der er foretaget i den eksisterende ramme over årene siden sidste godkendelse.

Herning Kommune vurderer, at ansøger har taget de nødvendige alternativer i betragtning.

---

¹ Lovbekendtgørelse om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., 2019-05-01, nr. 520, med efterfølgende ændringer.

Dispensation fra husdyrbruglovens § 8, stk. 1

Der gives dispensation i forhold til husdyrbruglovens § 8, stk. 1, da stald 11, 7 og 8 er beliggende mindre end 25 meter fra eksisterende boring DGU 75.1018. Der er givet dispensation fra afstand mellem eksisterende boring og eksisterende stalde.

Da der er tale om en eksisterende stald og ændringen skyldes overgang til stipladsmodel, hvor der både i ansøgt drift og nudrift vil være søer på produktionsarealet, vurderer Herning Kommune, at risiko for forurening af grundvandet ikke øges væsentligt. Da udgangspunktet er en afstand mellem stald og vandindvindingsboring på 25 meter, vil en eventuel erstatningsboring i fremtiden skulle overholde afstandskravet på de 25 meter.

Således giver Herning Kommune dispensation for husdyrbruglovens § 8, stk. 1 med det stillede vilkår: Vandboring DGU 75.1018 er placeret mindre end 25 m fra eksisterende staldbygning. **Der må ikke laves** erstatningsboring på samme placering, hvis den gamle bryder sammen.

Miljøgodkendelsen er udarbejdet af Herning Kommune og ophæver den gældende produktionstilladelse fastsat i og §31 afgørelse om ikke-godkendelsespligtigt skift i dyretyper af 26. marts 2016, samt miljøgodkendelse efter kapitel 5 i miljøbeskyttelsesloven fra 22. januar 2004.

Meddelelse om miljøgodkendelse

På grundlag af de i sagen foreliggende oplysninger, meddeler Herning Kommune miljøgodkendelse til husdyrbruget på Taterbakkevej 4, 7450 Haderup med de stillede vilkår. Det ansøgte er behandlet efter § 16a i husdyrbrugloven.

Det er Herning Kommunes vurdering, at miljøgodkendelsen, med de stillede vilkår for lokalisering, indretning og drift af husdyrbruget, ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet.

Miljøgodkendelsen gælder kun for det ansøgte. Der må ikke ske udvidelse eller ændring i produktionsarealet, herunder staldafsnit og gødningsopbevaringsanlæg samt ændres på dyreholdets sammensætning, før ændringen er anmeldt og godkendt af Herning Kommune. Det gælder også for faste pladser med afløb (eks. udearealer svinebrug), fortanke og opsamlingsbeholdere m.v.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser, også selvom disse regler måtte være skærpede i forhold til denne miljøgodkendelse.

Der gøres opmærksom på, at en afgørelse, efter §16a i husdyrbrugloven, ikke fritager fra krav om tilladelse, godkendelse, dispensation m.v. efter anden lovgivning. Herunder kan det nævnes, at en eventuel byggetilladelse, ændring af bygningsanvendelse, nedrivningstilladelse, afledning af tagvand m.v. skal søges separat hos Herning Kommune.

Reglerne om udnyttelse indebærer, at miljøgodkendelse, tillæg til godkendelse m.v., bortfalder, helt eller delvist, hvis de ikke er udnyttet indenfor 6 år, fra de er meddelt. Det betyder, at der skal opføres eller gennemføres det, godkendelsen giver mulighed for, inden for 6 år.

Reglerne om kontinuitetsbrud indebærer overordnet, at godkendelser og tilladelser, efter husdyrbruglovens §§ 16 a eller 16 b bortfalder, hvis mindre end 25 % af de godkendte produktionsarealer er udnyttet driftsmæssigt i 3 på hinanden følgende år. Ved driftsmæssig udnyttelse forstås, at der mindst produceres 50% af det mulige, inden for rammerne af dyrevelfærdskravene.

Med miljøgodkendelsen følger en række vilkår, som skal overholdes. Det er ejeren af husdyrbruget, som har ansvaret for, at det sker.

Vilkår for husdyrbruget

Her er de betingelser, som husdyrbruget skal drives under.

Herning Kommune gør opmærksom på, at der kan være lovkrav fra andre love, som også skal overholdes, selvom disse ikke er beskrevet her.

Vilkår for drift og indretning
1. Vilkårene i §16a miljøgodkendelsen skal være overholdt, når godkendelsen meddeles.
2. Husdyrproduktionen skal drives i overensstemmelse med de oplysninger, der ligger til grund for ansøgningen, samt med de ændringer, der eventuelt måtte fremgå af godkendelsens vilkår.
3. Ved ophør med husdyrproduktion, skal der udføres begrænsende foranstaltninger mod forurening: <ul style="list-style-type: none">
– Alle anlæg skal tømmes og rengøres for husdyrgødning, der bortskaffes efter gældende regler.
– Restkemikalier, olieaffald, medicinaffald m.v. skal bortskaffes i henhold til affaldsregulativerne
4. Herning Kommune skal straks orienteres om følgende forhold: <ul style="list-style-type: none">
– Ejerskifte af virksomhed
– Indstilling af driften for en længere periode
5. Senest den 31. december 2022 skal der omkring gyllebeholderen (2000 m ³) etableres beplantning til afskærmning i form af løvtræarter og buske, der er naturligt hjemmehørende i området., Beplantningen skal sikre, at der ikke er indsigt fra vej og naboer mod nord (Bilag 3). Beplantningen skal vedligeholdes i fornødent omfang, herunder ved eventuel genplantning Læhegn mod vest og øst skal bibeholdes og vedligeholdes i fornødent omfang.
6. Vandboring DGU 75.1018 er placeret mindre end 25 meter fra eksisterende staldbygning. Der må ikke laves erstatningsboring på samme placering, hvis den gamle bryder sammen. En erstatningsboring skal placeres mindst 25 meter fra staldbygningerne.

Som følge af vilkår 1 bortfalder den del af miljøgodkendelsen, der ikke er udnyttet inden 6 år fra denne afgørelses meddelelse.

Med "udnyttet" menes, at det ansøgte bygge- og anlægsarbejde er etableret og taget i brug eller dyreholdet er ændret i forhold til tidligere tilladt produktion.

Vilkår for stalde og produktioner

7. Husdyrbrugets stalde og produktioner skal være i overensstemmelse med oversigten nedenfor:

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
1. Slagtesvinestald	888	Mekanisk ventilation	6 m	(#364187) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	703 79,2%
2. Polte/slagtesvinestald	497	Mekanisk ventilation	6 m	(#364735) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	380 76,5%
3.1. Drægtighedsstald	145	Mekanisk ventilation	6 m	(#364736) Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, fuldspaltegulv	0	117 80,7%
4. Klimastald/sygestald	68	Mekanisk ventilation	6 m	(#364737) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	24 35,3%
5. Klimastald	286	Mekanisk ventilation	6 m	(#364738) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	196 68,5%
6. Klimastald	508	Mekanisk ventilation	6 m	(#364739) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	346 68,1%
7. Løbeafdeling	196	Mekanisk ventilation	6 m	(#364742) Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	0	98 50,0%
8. Kontrolstald	236	Mekanisk ventilation	6 m	(#364743) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	176 74,6%
9. Ornestald	154	Mekanisk ventilation	6 m	(#364746) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	68 59,1%
				(#364745) Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	0	23
10. Drægtighedsstald	581	Mekanisk ventilation	6 m	(#364749) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	315 54,2%
11. Farestald	425	Mekanisk ventilation	6 m	(#364750) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	252 59,3%
3.2 Drægtighedsstald	148	Mekanisk ventilation	6 m	(#385657) Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, fuldspaltegulv	0	88 59,5%
Sum						2786

Detaljeret produktionsoversigt er angivet på Bilag 2

Figur 1. Situationsplan

- Bygning 1. Slagtesvinestald. Stalden er opdelt i fire sektioner, hvoraf de 3 er én storsti og den fjerde er opdelt i 16 mindre stier, med drænet gulv og spalter. Ventilationsanlægget er mekanisk.
- Bygning 2. Polte-/slagtesvinestald. Stalden er indrettet drænet gulv og spalter fordelt på med 40 stier. Ventilationsanlægget er mekanisk.
- Bygning 3. Drægtighedsstald. Stalden er indrettet til løsgående søer, på fuldspaltegulv, og er opdelt i 11 stier. Ventilationsanlægget er mekanisk. I det nordøstlige hjørne er der et foderrum.
- Bygning 4. Klimastald (sygestald). Stalden anvendes til sygestald og er indrettet, som to-klimastald med delvis spaltegulv fordelt på 12 stier. Ventilationsanlægget er mekanisk.
- I det sydvestlige hjørne af bygning 4 og 5 er der foderlade.
- Bygning 5. Klimastald. Stalden er indrettet, som to-klimastald med delvis spaltegulv. Stalden er opdelt i 2 sektioner med hhv. 10 stier og 4 stier. Ventilationsanlægget er mekanisk.
- Bygning 6. Klimastald. Stalden er indrettet, som to-klimastald med delvis spaltegulv. Stalden er opdelt i 6 sektioner, hvor der er 8 stier i hver. Ventilationsanlægget er mekanisk.
- Bygning 7. Løbeafdeling. Stalden er indrettet til løbeafdeling med 28 enkelt bokse på delvis spaltegulv og 9 stier, til løsgående søer/orner på delvis spaltegulv. Ventilationsanlægget er mekanisk.
- Bygning 8. Kontrolstald. Stalden er indrettet til kontrolstald af drægtige søer kort tid efter løbning. Stalden er indrettet med 109 enkelt bokse på delvis spaltegulv. Ventilationsanlægget er mekanisk.
- Bygning 9. Ornestald. Stalden er indrettet til løbeafdeling med 14 enkelt bokse på delvis spaltegulv, og 6 stier til orner/løsgående søer på delvis spaltegulv. Ventilationsanlægget er mekanisk.
- Bygning 10. Drægtighedsstald. Stalden er indrettet til løsgående søer på delvis spaltegulv. Ventilationsanlægget er mekanisk.
- I den syd lige ende af bygningen er der garage, værksted/opbevaringsrum, og i det sydøstlige hjørne af stalden, er indgangen/forrum til staldene.
- Bygning 11. Farestald. Stalden er indrettet med 70 kassestier og delvis spaltegulv. Ventilationsanlægget er mekanisk.
- Bygning 12. Maskinhus
- Bygning 13. Gyllebeholder på 1530 m³ fra 1986. Der anvendes naturligt flydelag.
- Bygning 14. Gyllebeholder på 2.000 m³ fra 1992. Der anvendes naturligt flydelag.
- Bygning 15. Stuehus

Vilkår for vaskeplads og afledning af vaskevand

8. Hvis der vaskes mere end 5 maskiner og/el redskaber pr. måned, skal dette foregå på en støbt plads med fast bund, hvor bortledning af spildevandet sker til en opsamlings- eller gyllebeholder.

Brug af vaskeplads skal ske som beskrevet i Herning Kommunes samlede vurdering.

Vilkår for gyllehåndtering

9. Håndtering af gylle skal foregå under opsyn.
10. Påfyldning af gyllevogne og lignede skal enten:
  - a) Foregå på en fast plads med afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning, eller
  - b) Med gyllevogne, som har påmonteret pumpe og returløb, så spild af husdyrgødning undgås.
11. Pumpning af gylle fra stalde til gyllebeholder skal ske indenfor tidsrummet klokken 07.00 til 17.00 i hverdagene.

Det skal sikres, at der ved utilsigtet start ikke pumpes gylle udenfor tanken. Overpumpningen af gylle skal foregå under opsyn.

Vilkår for uheld og driftsforstyrrelser

12. Beredskabsplanen skal være let tilgængelig og synlig for de ansatte og øvrige, der færdes på husdyrbruget.
13. Beredskabsplanens indhold skal udleveres til eventuel indsatsleder / miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger, brand, og lignende.

Vilkår for tankning af brændstof

14. Tankning af brændstof skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund. Tankningen skal ske under opsyn.

Herning Kommune har stillet vilkår om, at tankningsområdet for brændstof skal være udformet sådan, at der ikke kan ske afløb til og forurening af jord, kloak, overfladevand eller grundvand. Vilkåret er stillet, da der er stor risiko for spild på jorden, der hvor traktorer og andre motoriserede landbrugsmaskiner påfyldes med brændstof.

Vilkår for fluebekæmpelse

15. På husdyrbruget skal der foretages effektiv fluebekæmpelse, i overensstemmelse med de fastsatte retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Vilkår for renholdelse

16. Det skal sikres, at staldene, udenomsarealer og fodringsanlæg holdes rene.

Herning Kommune gør opmærksom på, at opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at det sikrer mod skadedyr (rotter mv.).

Vilkår for støj

17. Husdyrbrugets samlede bidrag til støjbelastningen i omgivelserne må ikke overstige følgende værdier, målt ved nabobeboelser eller deres opholdsarealer, angivet som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau målt i dB(A). Tallene i parentes angiver midlingstiden² inden for den pågældende periode:

Dag	Kl. 07-18	55 dB(A)	(8 timer)
Aften	Kl. 18-22	45 dB(A)	(1 time)
Nat	Kl. 22-07	40 dB(A)	(1/2 time)
Lørdag	Kl. 07-14	55 dB(A)	(7 timer)
Lørdag	Kl. 14-22	45 dB(A)	(4 timer)
Søn- og helligdag	Kl. 07-22	45 dB(A)	(8 timer)

Vilkår for udarbejdelse af handleplaner ved uforudsete gener

18. Hvis Herning Kommune vurderer, at eventuelle klager om støj-, lugt-, støv-, rystelser- og/eller lysgener er velbegrundede, skal husdyrbruget udarbejde en handlingsplan og eftervise at de stillede krav er overholdt. Handlingsplanen skal godkendes af Herning Kommune.

19. Udgiften til støjmålingerne afholdes af ansøger og udføres i overensstemmelse med Miljøstyrelsens vejledninger.

Affald

Husdyrbruget er omfattet af reglerne i affaldsbekendtgørelsen³ og bekendtgørelse om affaldsregulativer, -gebyrer og –aktører m.v.⁴

Farligt affald skal bortskaffes til godkendte modtageanlæg og transporten af farligt affald skal ske af godkendte transportører. Godkendte transportører og modtageanlæg kan findes på Herning Kommunes hjemmeside.

I henhold til bekendtgørelse om affaldsregulativer, -gebyrer og –aktører m.v.⁵, kan op til 200 kg farligt affald pr. år afleveres på genbrugspladsen, men større mængder skal afhentes via en godkendt transportør.

Kvitteringer på korrekt bortskaffelse for affaldstyper under kategorien "farligt affald" skal gemmes i mindst 5 år og skal kunne forevises på miljøtilsyn, når kommunen beder om det.

Virksomheder kan aflevere samme fraktioner som borgere, dvs. at virksomheder nu kan aflevere op til 10 asbestplader om året, men virksomheder kan fortsat ikke aflevere landbrugsplast og medicin fra landbrug og andre fraktioner, som almindelige borgere ikke har.

På genbrugspladserne i Herning Kommune udleveres der kvittering ved aflevering af farligt affald, som for eksempel spildolie (i max 10 l emballage), oliefiltre, akkumulatorer, spraydåser, malingsrester, tomme olie-dunke og kemikalierester (pesticidaffald). Der må dog maksimalt bortskaffes 200 kg farligt affald pr. år på genbrugspladserne.

² Midlingstiden er en gennemsnitlig måling over tid kombineret med middelværdien over tid.

³ Bekendtgørelse om affald, nr. 224, 2019-03-08 med efterfølgende ændringer

⁴ Bekendtgørelser om affaldsregulativer, -gebyrer og –aktører m.v. nr. 1753 af 2018-12-27 med efterfølgende ændringer

⁵ § 10 stk. 5: bekendtgørelser om affaldsregulativer, -gebyrer og –aktører m.v. nr. 1753 af 2018-12-27

Følgende må **ikke** afleveres på genbrugspladsen:

Affaldstype	Afleveringssted
Klinisk risikoaffald, herunder <ul style="list-style-type: none"> – Skærende og stikkende genstande (kanyler, knive, sakse, pincetter, pille- og medicinglas etc.) – Smitteførende affald og – Vævsaffald	Leveres til godkendt modtager af farligt affald
Landbrugsplast	Leveres til godkendt modtager, f.eks. AFLD FASTERHOLT, FASTERHOLTGÅRDVEJ 1, 7400 HERNING
Udtjente maskiner og udstyr	Skrøthandler

Afhentning af farligt affald, der ikke modtages på genbrugspladsen skal ske af godkendte transportører.

Herning Kommunes vurdering

Ansøgningsmaterialet og den medfølgende projektbeskrivelse med konsekvensvurdering er gennemgået, og vurderet fyldestgørende. Se miljøkonsekvensrapport - Bilag 4

Husdyrbruget er beliggende indenfor skovbyggeline, Herning Kommune vurderer at dette er uden betydning, da der i forbindelse med ansøgningen ikke opføres nye staldanlæg.

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens beskyttelsesniveauer mht. ammoniakdeposition til natur og lugtgener er dokumenteret overholdt.

BAT

Den vejledende grænseværdi for ammoniaktab pr. år opnåelig ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT) er ikke overholdt med 110 kg N/år, jævnfør nedenstående tabel fra ansøgningskemaet.

Ansøgning (223651) | BAT ?

Herunder er der foretaget en beregning af den vejledende grænseværdi for ammoniaktab (emissionsgrænseværdien) pr. år opnåelig ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT). Beregningerne er foretaget efter de retningslinjer og beregningsmetoder der fremgår af Miljøstyrelsens standardvilkår for BAT fra 2011, og afhænger af om en produktion er placeret i ny eller eksisterende stald. For eksisterende stalde vil gælde en fast værdi per dyr på en given gulvtype. For nye stalde vil værdien afhænge af produktionens størrelse, således at BAT-kravet skærpes i takt med en voksende produktion.

Samlet BAT beregning ? 1			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	4164	347	4510
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	4274	347	4620
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	-110
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Nej

I forbindelse med udarbejdelse af miljøgodkendelsen af husdyrbruget blev det synliggjort, at der i forbindelse med tidligere indsendte ansøgninger og anmelder var angivet ukorrekte oplysninger om hvilke typer at staldgulve, der er i stalderne. Dette har medført at dele af anlægget ikke er miljøgodkendt, selvom der har været dyr i bygningerne gennem alle årene. I henhold til: Bekendtgørelse 2020-12-29 nr. 2256 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug § 30, stk. 2 gælder, at: "Nudriften fastlægges for hvert staldafsnit og gødningsopbevaringsanlæg som den hidtil lovlige drift i henhold til bindende krav i meddelte godkendelser, tilladelser og anmeldelser, der er udnyttet..."

De omhandlede staldafsnit skal derfor indtastes i ansøgningssystemet med BAT-forudsætningen: "Nyt staldafsnit" og BAT beregnes derefter. De omhandlede staldafsnit er markeret med rødt i nedenstående tabel:

Det skal understreges, at det står ansøger frit for, hvordan BAT niveauet overholdes. BAT niveauet skal overholdes på ejendomsniveau.

BAT krav opnåelig ved anvendelse af BAT for nye og eksisterende stalde

Staldnavn	Navn på dyretype og staldsystem eller flexgruppe	Forudsætning for BAT-beregning
1. Slagtesvinestald	Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	Eksisterende staldafsnit
2. Polte/slagtesvinestald	Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	Eksisterende staldafsnit
3.1. Drægtighedsstald	Søer og Slagtesvin; Fulldrænet gulv (kummer under hele arealet) ^a	Eksisterende staldafsnit
4. Klimastald/sygestald	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit
5. Klimastald	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit
6. Klimastald	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit
7. Løbeafdeling	Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit
8. Kontrolstald	Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit
9. Ornestald	Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit
9. Ornestald	Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit
10. Drægtighedsstald	Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit
11. Farestald	Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit
3.2 Drægtighedsstald	Søer og Slagtesvin; Fulldrænet gulv (kummer under hele arealet) ^a	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit

Stald 4 og 5: Toklimastalde - smågrise

For at overholde BAT (staldniveau), jævnfør husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens⁶ bilag 3, tabel 4, så må klimastalde til smågrise (under 2600 m² PA) maksimalt have en ammoniakemission på 0,58 kg NH₃/m². Jævnfør husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, tabel 1, er ammoniakemission fra klimastalde til smågrise på 0,56 kg NH₃/m², BAT kravet er dermed overholdt for stald 4 og 5.

Stald 3.2: Drægtighedsstald – søer og slagtesvin (polte) (flexgruppe)

BAT-kravet for flexgruppen fastsættes ud fra den dyretype og det staldsystem med det højeste relative reduktionskrav og den dyretype og det staldsystem med den højeste ammoniakemissionsfaktor. I dette tilfælde er dyretypen "slagtesvin" og staldsystemet er "fulldrænet".

For at overholde BAT (staldniveau), Jævnfør husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, tabel 4, så må slagtesvin på fulldrænet (under 1300 m² PA) maksimalt have en ammoniakemission på 1,62 kg NH₃/m². Jævnfør husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, tabel 1, er ammoniakemission fra slagtesvin (polte) på fulldrænet gulv på 2,3 kg NH₃/m², BAT kravet for stald 3.2 er dermed ikke overholdt.

⁶ BKG 2020-12-29 nr. 2256 Godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug

Proportionalitet – stald 3.2.

I den indsendte miljøkonsekvensrapport har ansøger redegjort for mulige ammoniakreducerende teknikker der kan indføres på husdyrbruget fx gylleforsuring, ændring af staldgulve i stald 3.2, luftrensning mv. Ansøger har konkret beregnet, at de mulige ammoniakreducerende tiltag ikke er økonomisk proportionelle, da det koster over 100 kr. pr. kg reduceret N eller ikke er på miljøstyrelses teknologiliste til pågældende dyregruppe eller staldsystem. I det konkrete tilfælde har ansøger redegjort for, at en ændring af gulvene i stald 3.2 ikke er økonomisk proportionel bl.a. pga. stalden udformning og staldens forventede levetid (Bilag 4).

Herning Kommune fraviger, i dette konkrete tilfælde, kravet til BAT, jævnfør husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 25, stk. 5, da ansøger har godtgjort, at mulige ammoniakreducerende tiltag på staldanlægget ikke er økonomisk proportionelle.

Herning Kommune har stillet vilkår, for at fastholde de ansøgte produktionsarealer, dyretyper og BAT, i de enkelte stalde/staldafsnit.

Ansøger har redegjort for, at overgangen til stipladsmodellen er erhvervsmæssigt nødvendig, og at det ikke vil påvirke værdifulde bebyggelser, kulturmiljøer eller det omgivende landskab negativt. Herning Kommune vurderer, at overgangen til stipladsmodellen ikke er i strid med kommuneplanen.

Ansøger har beskrevet de potentielle gener fra husdyrbruget. Der er i den indsendte projektbeskrivelse redegjort for tiltag, der sikrer de omkringboende mod væsentlige gener, i form af lugt, støv, støj, lys, rystelser, fluer og uhygiejniske forhold.

Ansøger har ligeledes beskrevet den potentielle forurening fra husdyrbruget. Der er redegjort for tiltag, der forebygger og begrænser forureningen af luft, vand, jord og undergrund. Herunder er der redegjort for følgende forureningskilder: ammoniakemission fra stalde, opbevaring, håndtering og udbringning/bortskaffelse af husdyrgødning, spildevand, affald, råvarer, olie og andre hjælpestoffer, samt ved driftsforstyrrelser og uheld.

Herning Kommune er enig i ansøgers konsekvensvurdering af, at husdyrbruget kan drives på en måde, som er forenelig med hensynet til omgivelserne.

Herning Kommune vurderer, at projektet ikke vil forringe tilstanden af naturen med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder.

Herning Kommune har stillet vilkår om, at tankningsområdet for brændstof skal være udformet sådan, at der ikke kan ske afløb til og forurening af jord, kloak, overfladevand eller grundvand. Vilkåret er stillet, da der er stor risiko for spild på jorden, der hvor traktorer og andre motoriserede landbrugsmaskiner påfyldes med brændstof.

Herning Kommune har stillet vilkår til, at fyldning af gyllebeholdere skal ske indenfor normal arbejdstid. Normal arbejdstid er defineret fra kl. 7.00 til 17.00 på hverdage. Da gyllebeholderen ligger nærmere end 300 meter fra nærmeste nabo og ikke er overdækket. Lugten fra de eksisterende gyllebeholdere indgår ikke i lugtberegningerne i ansøgningssystemet, da gyllebeholdere i stedet for er omfattet af de generelle afstandsregler. Det kan dog ikke undgås, at der forekommer lugt fra gyllebeholderne. Dette vil være særlig markant i forbindelse med at gyllebeholderne fyldes, eller når der omrøres i forbindelse med udbringning, deraf vilkåret. Sæsonarbejde udenfor disse tider kan dog forekomme i koncentrerede perioder, men skal søges begrænset.

Lovgrundlag

Ansøgningen er behandlet i henhold til kravene i lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. (husdyrbrugloven)⁷ med tilhørende bekendtgørelser: bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug (husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen)⁸ og bekendtgørelse om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring og anvendelse af gødning (husdyrgødningsbekendtgørelsen)⁹ samt Miljøstyrelsens vejledning om miljøgodkendelse af husdyrbrug.

Herning Kommune har informeret offentligheden og berørte myndigheder tidligt i beslutningsprocessen ved offentlig annoncering på Herning Kommunes hjemmeside, i perioden 17. december 2020 til 2. januar 2021. Ingen har ønsket udkastet til afgørelsen tilsendt.

Herning Kommune har fremsendt udkast til afgørelse til naboer og andre berørte samt til dem, som har anmodet herom, med mulighed for at kommentere udkastet i perioden 7. december 2021 til 6. januar 2022. Herning Kommune har ikke modtaget kommentarer til udkastet til afgørelsen.

Klagevejledning og offentliggørelse

Herning Kommune har givet miljøgodkendelse til overgang til stipladsmodellen på husdyrbruget på Taterbakkevej 4, 7450 Haderup. Miljøgodkendelsen er givet i medfør af § 16a i husdyrbrugloven.

Det er muligt at klage over afgørelsen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Miljøgodkendelsen bliver offentliggjort på Herning Kommunes hjemmeside www.herning.dk under "Planer og offentliggørelser" og "Landbrug" fra den 12. januar 2022. Der kan klages i 4 uger. Klageberettigede er ansøger og enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagen samt visse organisationer, alle som er angivet i husdyrbruglovens §84-87.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Herning Kommune i Klageportalen.

Klagen skal være tilgængelig for Herning Kommune i Klageportalen. For at klagen er tilgængelig skal klager har godkendt og betalt gebyr/bestilt en faktura i Klageportalen. Det skal senest ske den 9. februar 2022.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Herning Kommune, der har truffet afgørelse i sagen. Herning Kommune videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Hvis afgørelsen påklages, bliver det meddelt ansøger.

En eventuel klage har ikke opsættende virkning, medmindre Miljø- og Fødevarerklagenævnet bestemmer andet, hvorfor miljøgodkendelsen på eget ansvar kan udnyttes før klagefristen er udløbet i henhold til husdyrbruglovens § 81, stk. 1.

⁷ Lovbekendtgørelse om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., nr. 520, 2019-05-01, med efterfølgende ændringer.

⁸ Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug, nr. 2256, 29.12.2020, med efterfølgende ændringer.

⁹ Bekendtgørelse om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning, nr. 1451, 2021-06-21, med senere ændringer.

Søgsmål

Denne afgørelse om miljøgodkendelse kan også indbringes for domstolene, jævnfør husdyrbruglovens § 90. Det skal ske indenfor seks måneder efter offentliggørelsen.

Med venlig hilsen

Alice Nielsen

Miljøsagsbehandler
Herning Kommune,
Teknik og Miljø, Landbrugsteam

Interessentliste for høringsperiode og offentliggørelse

Nedenstående er orienteret om udkast til miljøgodkendelsen:

Ansøger

- Taterbakkevej 4, 7450 Haderup

Rådgiver firmanavn

- SAGRO I/S, Miljøkonsulent Per Lousdal

Omboende og andre, som får udkastet til miljøgodkendelsen i høring

- Bredgade 87, 7540 Haderup
- Feldborgvej 18, 7540 Haderup
- Hallundbækvej 28, 7540 Haderup
- Hallundbækvej 30, 7540 Haderup
- Hodsagervej 74, 7490 Aulum
- Jersildvej 13, 7490 Aulum
- Mejrupvej 9, 7451 Sunds
- Taterbakkevej 3, 7540 Haderup
- Taterbakkevej 4, 7540 Haderup
- Taterbakkevej 6, 7540 Haderup
- Vistorpvej 1, 7540 Haderup
-

Nedenstående er orienteret om miljøgodkendelsen:

Klageberettigede, jævnfør husdyrbruglovens §84

Ansøger

- Taterbakkevej 4, 7450 Haderup

Rådgiver firmanavn

- SAGRO I/S, Miljøkonsulent Per Lousdal

Klageberettigede, jævnfør husdyrbruglovens §85

- Danmarks Fiskeriforening
- Ferskvandsfiskeriforeningen
- Forbrugerrådet
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd

Klageberettigede, jævnfør husdyrbruglovens §86

- Danmarks Naturfredningsforening, lokalafdeling Herning
- Dansk Ornitologisk Forening, lokalafdeling Herning
- Foreningen af bredejere ved Gødstrup Sø

Klageberettigede, jævnfør husdyrbruglovens § 87

- Dansk Ornitologisk Forening
- Friluftsrådet
- Danmarks Naturfredningsforening
- Det Økologiske Råd
- Danmarks Sportsfiskerforbund
- Aktive Fritidsfiskere i Danmark

Andre:

- Herning Museum
- Styrelsen for Patientsikkerhed

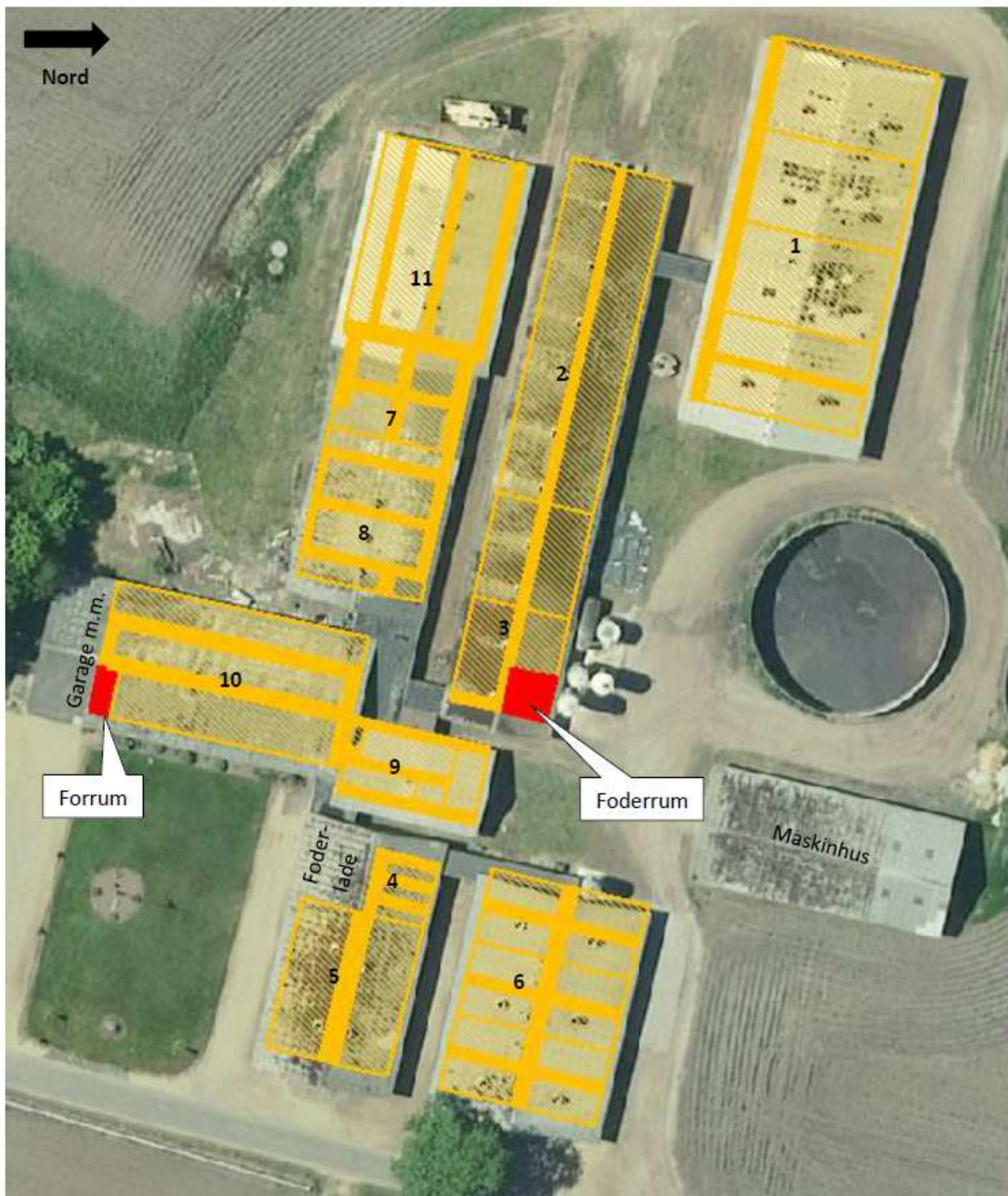
Oversigt over bilag

Bilag 1 Ansøgt drift, nudrift og 8- årsdrift	19
Bilag 2 Oversigt over produktionsarealet	20
Bilag 3 Synlighedsberegning	23
Bilag 4 Miljøkonsekvensrapport	24

Bilag 1 Ansøgt drift, nudrift og 8- årsdrift

Stald	Dyretype og staldsystem eller flexgruppe	Produktionsareal (m2)		
		8-årsdrift (Kap. 5 godkendelse 2004)	Nudrift (Skift i dyretype 2016)	Ansøgt 2020
Stald 1. Slagtesvine-stald	Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	703	703	703
Stald 2. Polte- /slagtesvinestald	Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	380	380	380
Stald 3.1 Drægtighedsstald	Flexgruppe: Søer og Slagtesvin; Fulldrænet gulv (kummer under hele arealet)	-	-	117
	Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	117	117	-
Stald 3.2 Drægtighedsstald	Flexgruppe: Søer og Slagtesvin; Fulldrænet gulv (kummer under hele arealet)	-	-	88
Stald 4. Klimastald (sygestald)	Smågrise. To-klimastald, delvis spaltegulv	-	-	24
Stald 5. Klimastald	Smågrise. To-klimastald, delvis spaltegulv	-	-	196
Stald 6. Klimastald	Smågrise. To-klimastald, delvis spaltegulv	346	346	346
Stald 7. Løbeafdeling	Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	98	98	98
Stald 8. Kontrolstald	Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	176	176	176
Stald 9. Ornestald	Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	23	23	23
	Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	68	68	68
Stald 10. Drægtighedsstald	Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	315	315	315
Stald 11. farestald	Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	252	252	252
I alt		2.785	2.785	2.785

Bilag 2 Oversigt over produktionsarealet

Gule streger = ikke produktionsareal

Gul skravering = produktionsareal

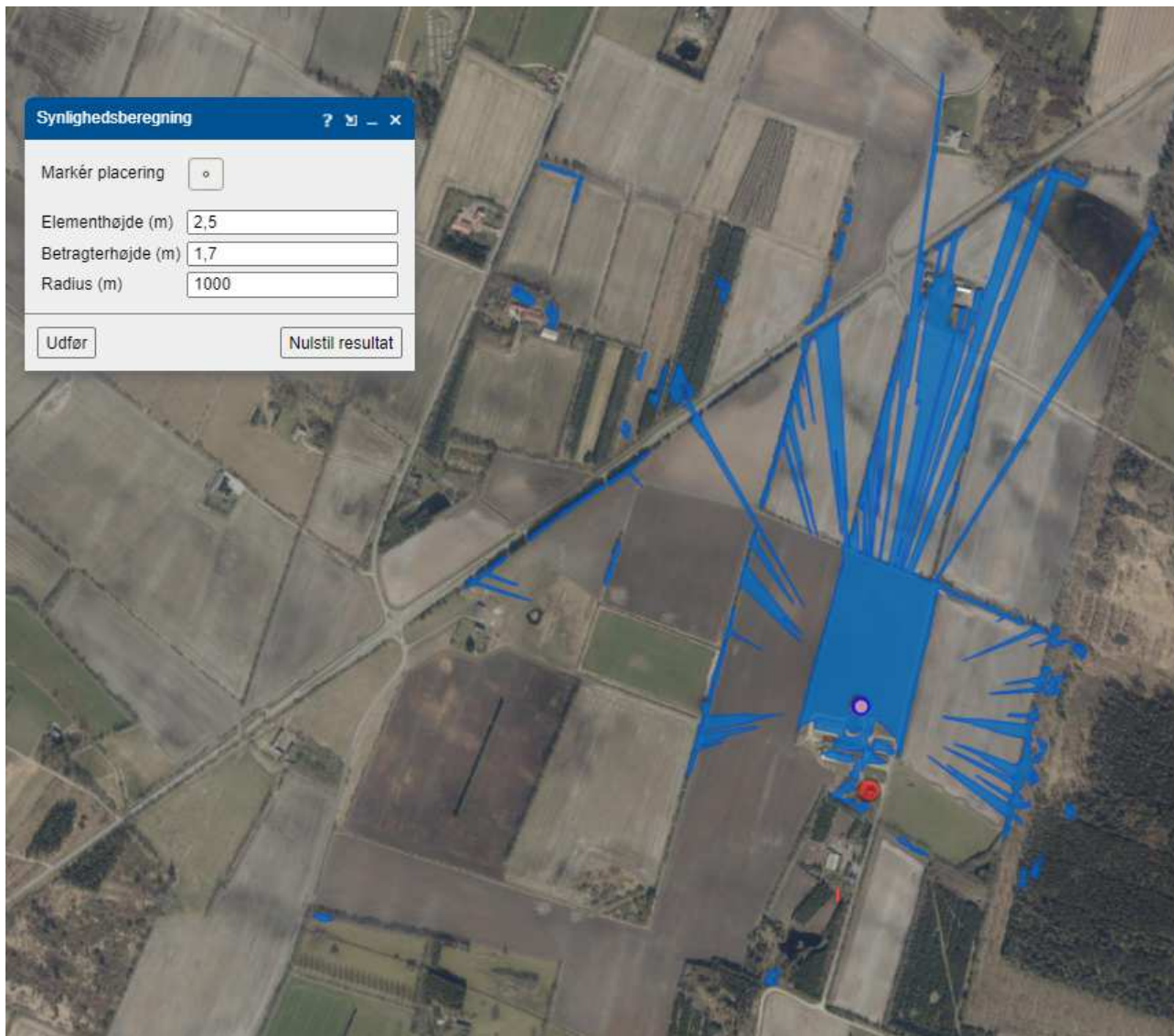
Bygning 1	Slagtesvinestald – drænet gulv + spalter (33/67)		
	3 sektioner (en stor sti): 10,3 m x 17,44 m	=	539 m ²
	1 sektion: 16 stier x 4,7 m x 2,18	=	<u>164 m²</u>
	I alt		<u>703 m²</u>
Bygning 2.	Polte/slagtesvinestald – drænet gulv + spalter (33/67)		
	40 stier: 1,9 m x 5 m	=	<u>380 m²</u>
Bygning 3.1	Drægtighedsstald (fuldspaltegulv)		
	1 side: 11,7 m x 5 m	=	58,5 m ²
	1 side: 11,7 m x 5 m	=	<u>58,5 m²</u>
	I alt		<u>117,0 m²</u>
Bygning 3.2	Drægtighedsstald (fuldspaltegulv)		
	1 side: 6,8 m x 5 m	=	34,0 m ²
	1 side: 10,8 m x 5 m	=	<u>54,0 m²</u>
	I alt		<u>88,0 m²</u>
Bygning 4.	Klimastald. "Sygestald" – delvis spaltegulv		
	12 stier: 1,4 m x 1,4 m	=	<u>23,5 m²</u>
Bygning 5.	Klimastald – delvis spaltegulv		
	5 stier: 2,33 m x 5,76 m	=	67,1 m ²
	2 stier: 2,65 m x 5,76 m	=	30,5 m ²
	5 stier: 2,33 m x 5,88 m	=	68,5 m ²
	2 stier: 2,5 m x 5,88 m	=	<u>29,4 m²</u>
	I alt		<u>195,5 m²</u>
Bygning 6.	Klimastald - delvis spaltegulv		
	48 stier: 2 m x 3,6 m	=	<u>345,6 m²</u>

Bygning 7.	Løbeafdeling (Fuldspalter)		
	28 enkelt bokse: 0,59 m x 2,5 m	=	41,3 m ²
	8 bokse: 2,35 m x 2,5 m	=	47,0 m ²
	1 boks: 2,35 x 3,95 m	=	9,3 m ²
	I alt		<u>97,6 m²</u>
Bygning 8.	Kontrolstald – drægtige søer, delvis spaltegulv		
	109 enkelt bokse: 0,7 m x 2,3 m	=	<u>175,5 m²</u>
Bygning 9.	Ornestald – drægtige søer, delvis spaltegulv		
	12 enkelt bokse: 0,7 m x 2,3 m	=	19,3 m ²
	2 enkelt bokse: 0,7 m x 2,4 m	=	3,4 m ²
	I alt	=	<u>22,7 m²</u>
		=	
	Ornestier: 10,3 m x 3,5 m	=	36,1 m ²
	2 små stier: 3,4 m x 3,3 m	=	7,8 m ²
	2 poltesti: 6,5 m x 3,6 m	=	23,4 m ²
	I alt		<u>67,3 m²</u>
Bygning 10.	Drægtighedsstald – drægtige søer, delvis spaltegulv		
	1 række: 28,5 m x 3,5 m	=	99,8 m ²
	Midterrække: 26,2 m x 3,4 m	=	89,1 m ²
	1 række (med forrum): 24,7 m x 5,1 m	=	126,0 m ²
	I alt		<u>314,9 m²</u>
Bygning 11.	Farestald – kassestier, delvis spaltegulv		
	70 Kassestier: 1,5 m x 2,4 m	=	<u>252,0 m²</u>

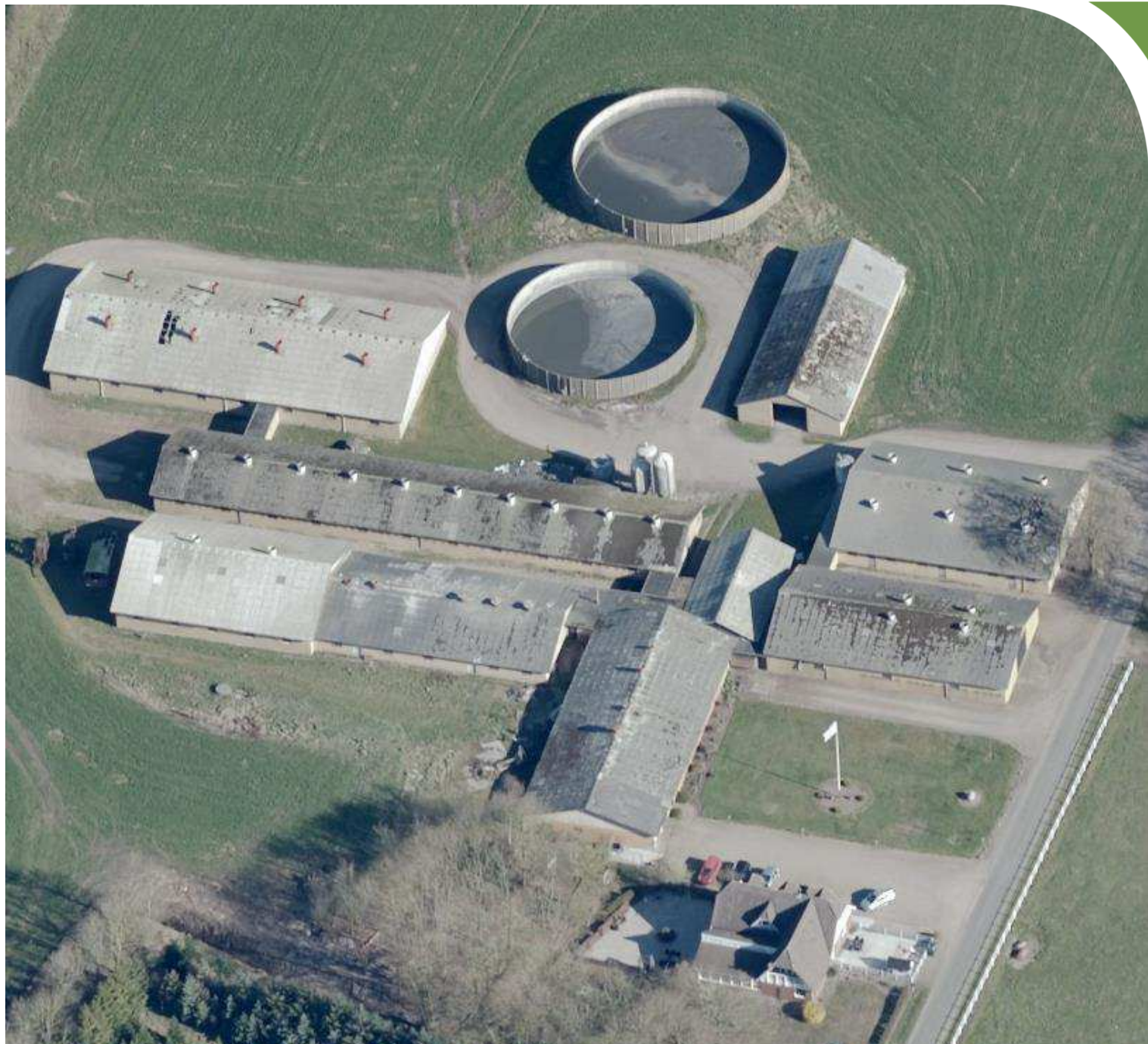

Bilag 3 Synlighedsberegning

Bilag 4 Miljøkonsekvensrapport

Miljøkonsekvensrapport for Hvamgaard

Danni Mikkelsen

Taterbakkevej 4
7540 Haderup

Udarbejdet den 14. december 2020

Revideret den 9. september 2021 Af miljørådgiver Trine Riis Jeppesen

Revideret den 24. november 2021 Af miljørådgiver Per Lousdal

Indholdsfortegnelse

Indledning.....	3
Ikke teknisk resumé.....	4
Basisoplysninger	5
Oplysninger om samdrift med andre ejendomme	5
Tidligere godkendelser	5
Biaktiviteter	5
IE-brug	5
Oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte.....	6
Indretning og drift	6
Afløbsforhold	8
Foderopbevaring	9
Lys	10
Anlægsarbejder, bygningsmæssige ændringer eller ny bebyggelse	11
Håndtering og opbevaring af husdyrgødning.....	12
Beliggenhed	12
Planforhold	12
Landskab.....	12
Afstandskrav	13
Naturområder.....	14
Ammoniakemission	14
Internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000).....	14
Kategori 1-natur	14
Kategori 2-natur	15
§ 3 områder	15
Kategori 3-natur	17
Internationalt beskyttede arter af planter og dyr – bilag IV-arter	17
National beskyttelse af arter af planter og dyr	18
Biodiversitet – Den danske Rødliste	18
Lugt	18
Øvrige emissioner og genepåvirkninger fra husdyrbruget og det ansøgte.....	20
Støv	20

Fluer og skadedyr	21
Til- og frakørsels forhold.....	21
Rystelser	23
Støj.....	24
Forurenings- og genebegrænsende foranstaltninger.....	24
Egenkontrol	25
Væsentlige virkninger fra reststoffer, affaldsproduktionen, samt ved brugen af naturressourcer.....	26
Grundvand	26
Zink	26
Reststoffer (olie, rengøringsmidler, kemikalier, medicin m.m.).....	27
Affald	27
Døde dyr	28
Vand.....	28
Energi.....	29
Klima	29
BAT (ammoniak)	29
Fravalg af teknologier	31
Eventuelle grænseoverskridende virkninger.....	32
Foranstaltninger for at undgå, forebygge eller begrænse det ansøgtes virkning på miljøet.....	33
Befolkningen og menneskers sundhed	33
Alternative løsninger	34
Samlet vurdering af miljøkonsekvensrapporten	34
Bilag 1. Oversigt og opgørelse af produktionsarealer	35
Bilag 2. BAT-fravalgsberegninger	38

Indledning

Denne miljøkonsekvensrapport beskriver de fremtidige forhold på husdyrbruget på Taterbakkevej 4, 7540 Haderup, beliggende i Herning Kommune.

Rapporten beskriver de faktiske forhold i dag samt udvidelsens karakteristika, herunder den forventede drift efter ibrugtagning. Hertil vurderes konsekvenser forbundet med udvidelsen.

Rapporten er opbygget jf. Bilag 1 i Bek. nr. 1261 af 29/11/2019 (Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen), med enkelte ændringer:

- Rapporten indledes med et ikke-teknisk resumé, fremfor at slutte med det, da det vurderes, at det er en mere naturlig opbygning.
- Punkterne D 1 a og b behandles under et, så de forskellige faktorer beskrives og vurderes i samme afsnit, da dette vurderes mere hensigtsmæssigt.

God læselyst.

Ikke teknisk resumé

Husdyrbruget og produktionsomfang

Denne miljøkonsekvensrapport vedrører husdyrbruget på Taterbakkevej 4, 7540 Haderup. På husdyrbruget er der i dag en produktionstilladelse til 330 søer, 12.000 producerede smågrise og 4.400 producerede slagtesvin årligt. Ejer af husdyrbruget ønsker at få godkendelse til at kunne producere efter de nye fleksible regler, hvor det er produktionsarealerne der godkendes. Herefter kan ansøger frit producere uden begrænsninger på vægten af dyrene og antallet af dyr på stald. Der sker ingen ændringer af produktionen eller bygningerne.

Den ansøgte miljøgodkendelse er erhvervsmæssigt nødvendigt for ejendommens drift med en svineproduktion med søer, smågrise og slagtesvin.

Landskabelige forhold

Ejendommen ligger på Taterbakkevej 4, 7540 Haderup og består af en samlet bygningsmasse. Der sker ikke bygningsmæssige ændringer på ejendommen, og vil forsat fremstå som den gør i dag.

Potentielle gener

Beregningerne viser at husdyrbruget ikke resulterer i øget lugt. Kravene i lovgivningen om maksimal lugtpåvirkning af naboer, samlet bebyggelse og byer er overholdt.

Støj og vibrationer fra selve husdyrbrugets faste bygninger og installationer vurderes ikke at være til væsentlig gene for naboer, idet afstanden til de støjende aktiviteter foregår indendørs og nærmeste nabobeboelse er afskærmet af egne driftsbygninger.

Fluer og skadedyr bekæmpes, og døde dyr opbevares 250 m nord for ejendommen, hvilket vurderes ikke at medføre væsentlige gener for naboer.

Transporter til og fra ejendommen sker primært ved den nordligste indkørsel.

Samlet set vurderes dyreholdet i forhold til naboer, samlet bebyggelse og byzone ikke at medføre væsentlige gener i form af lugt, støj, støv, vibrationer, lysgener, fluer, skadedyr, opbevaring af døde dyr eller transport.

Påvirkning af natur

Der er i Husdyrloven og tilhørende Husdyrgodkendelsesbekendtgørelse fastsat krav til den maksimale mængde ammoniak som forskellige naturtyper må belastes med.

Indenfor 1.000 m fra staldanlægget er der 5 moser, som kan tåle en mindre merbelastning. Der er ca. 1,9 km til nærmeste nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder og ca. 1,5 km til nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder.

Beregningerne viser, at hverken natur beskyttet efter danske nationale regler eller efter EU-regler, vil modtage mere ammoniak end de grænser, der er sat herfor i lovgivningen

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

For husdyrbruget er der krav om at anvende den bedst tilgængelige teknik: I forhold til at begrænse ammoniakfordampningen er dette i lovgivningen omsat til et bestemt krav til mængden af ammoniak der må komme fra husdyrbruget.

For det ansøgte er der krav om, at der højst må udledes 4.620 kg ammoniak pr. år. Dette krav til emissionen er i lovgivningen sat ud fra viden om, hvad der kan lade sig gøre, ved at anvende de bedste "teknikker" på markedet, der er tilgængelige i til en pris, der er realistisk i forhold til produktionens størrelse. Det kan være et staldsystem med lav ammoniakfordampning eller en teknik i form af gyllekøling e.l. Lovgivningens krav til maksimal ammoniakudledning er overholdt.

Basisoplysninger

Oplysninger om samdrift med andre ejendomme

Udover Taterbakkevej 4 ejer og driver Danni Mikkelsen følgende ejendomme:

- Bjørnkjærvej 15, 7830 Vinderup, hvor der er en mindre slagtesvinebesætning. Afstanden mellem de to ejendomme er ca. 7,6 km.
- Bjørnkærvej 13, 7830 Vinderup, hvor der er en sobesætning, med smågrise og polte. Afstanden mellem Bjørnkjærvej 13 og Taterbakkevej 4 er ca. 7,9 km.
- Vester Feldborgvej 26, 7540 Haderup, hvor der er en sobesætning med smågrise. Afstanden mellem Taterbakkevej 4 og Vester Feldborgvej 26 er ca. 4,1 km.

På baggrund af afstanden, og at ejendommene hver især kan drives som selvstændige enheder, vurderes der at der ikke er tale om en teknisk og forureningsmæssig forbindelse, jf. Husdyrlovens § 16c, imellem Taterbakkevej 4 og Vester Feldborgvej 26 eller de to andre ejendomme. Der ansøges derfor en særskilt miljøgodkendelse til husdyrproduktionen på Taterbakkevej 4.

Tidligere godkendelser

- Kap. 5 Miljøgodkendelse fra 22. januar 2004
- § 31 afgørelse om ikke-godkendelsespligtigt skift i dyretyper fra 29. marts 2016

Biaktiviteter

Der er ingen biaktiviteter.

IE-brug

Husdyrbruget er ikke kategoriseret som et IE-brug, da der er færre end 750 årssøer og 2.000 stipladser til slagtesvin.

Oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte

Indretning og drift

Stald	Dyretype og staldsystem eller flexgruppe	Produktionsareal (m ²)		
		8-årsdrift (Kap. 5 godkendelse 2004)	Nudrift (Skift i dyretype 2016)	Ansøgt 2020
Stald 1. Slagtesvine-stald	Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	703	703	703
Stald 2. Polte- /slagtesvinestald	Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	380	380	380
Stald 3.1 Drægtighedsstald	Flexgruppe: Søer og Slagtesvin; Fuld-drænet gulv (kummer under hele arealet)	-	-	117
	Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	117	117	-
Stald 3.2 Drægtighedsstald	Flexgruppe: Søer og Slagtesvin; Fuld-drænet gulv (kummer under hele arealet)	-	-	88
Stald 4. Klimastald (sygestald)	Smågrise. To-klimastald, delvis spaltegulv	-	-	24
Stald 5. Klimastald	Smågrise. To-klimastald, delvis spaltegulv	-	-	196
Stald 6. Klimastald	Smågrise. To-klimastald, delvis spaltegulv	346	346	346
Stald 7. Løbeafdeling	Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	98	98	98
Stald 8. Kontrolstald	Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	176	176	176
Stald 9. Ornestald	Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	23	23	23
	Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	68	68	68
Stald 10. Drægtighedsstald	Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	315	315	315
Stald 11. farestald	Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	252	252	252
I alt		2.785	2.785	2.785

Tabel 1. Dyretype, staldsystem, produktionsareal og miljøteknologi

Produktionsarealet er i denne ansøgning opgjort ved en detaljeret opmåling af stierne. Dvs. at der er fratrukket gangarealer. Dog er inventar og foderkrybber ikke fratrukket.

Se grundtegning (bilag 1) til opgørelse af produktionsarealet.

Bygning 1. Slagtesvinestald. Stalden er opdelt i fire sektioner, hvoraf de 3 er én storsti og den fjerde er opdelt i 16 mindre stier, med drænet gulv og spalter. Ventilationsanlægget er mekanisk.

- Bygning 2. Polte-/slagtesvinestald. Stalden er indrettet drænet gulv og spalter fordelt på med 40 stier. Ventilationsanlægget er mekanisk.
- Bygning 3. Drægtighedsstald. Stalden er indrettet til løsgående søer, på fuldspaltegulv, og er opdelt i 11 stier. Stalden er i nudriften anvendt til slagtesvin. Der søges om Flexgruppe: Søer og Slagtesvin; Fulldrænet gulv (kummer under hele arealet) for at det skal være muligt at bruge stalden til slagtesvin eller polte. Ventilationsanlægget er mekanisk. I det nordøstlige hjørne er der et foderrum.
- Bygning 4. Klimastald (sygestald). Stalden anvendes til sygestald og er indrettet, som to-klimastald med delvis spaltegulv fordelt på 12 stier. Ventilationsanlægget er mekanisk.
- I det sydvestlige hjørne af bygning 4 og 5 er der foderlade.
- Bygning 5. Klimastald. Stalden er indrettet, som to-klimastald med delvis spaltegulv. Stalden er opdelt i 2 sektioner med hhv. 10 stier og 4 stier. Ventilationsanlægget er mekanisk.
- Bygning 6. Klimastald. Stalden er indrettet, som to-klimastald med delvis spaltegulv. Stalden er opdelt i 6 sektioner, hvor der er 8 stier i hver. Ventilationsanlægget er mekanisk.
- Bygning 7. Løbeafdeling. Stalden er indrettet til løbeafdeling med 28 enkelt bokse på delvis spaltegulv og 9 stier, til løsgående søer/orner på delvis spaltegulv. Ventilationsanlægget er mekanisk.
- Bygning 8. Kontrolstald. Stalden er indrettet til kontrolstald af drægtige søer kort tid efter løbning. Stalden er indrettet med 109 enkelt bokse på delvis spaltegulv. Ventilationsanlægget er mekanisk.
- Bygning 9. Ornestald. Stalden er indrettet til løbeafdeling med 14 enkelt bokse på delvis spaltegulv, og 6 stier til orner/løsgående søer på delvis spaltegulv. Ventilationsanlægget er mekanisk.
- Bygning 10. Drægtighedsstald. Stalden er indrettet til løsgående søer på delvis spaltegulv. Ventilationsanlægget er mekanisk.
- I den syd lige ende af bygningen er der garage, værksted/opbevaringsrum, og i det sydøstlige hjørne af stalden, er indgangen/forrum til staldene.
- Bygning 11. Farestald. Stalden er indrettet med 70 kassestier og delvis spaltegulv. Ventilationsanlægget er mekanisk.
- Bygning 12. Maskinhus
- Bygning 13. Gyllebeholder på 1530 m³ fra 1986. Der anvendes naturligt flydelag.
- Bygning 14. Gyllebeholder på 2.000 m³ fra 1992. Der anvendes naturligt flydelag.
- Bygning 15. Stuehus

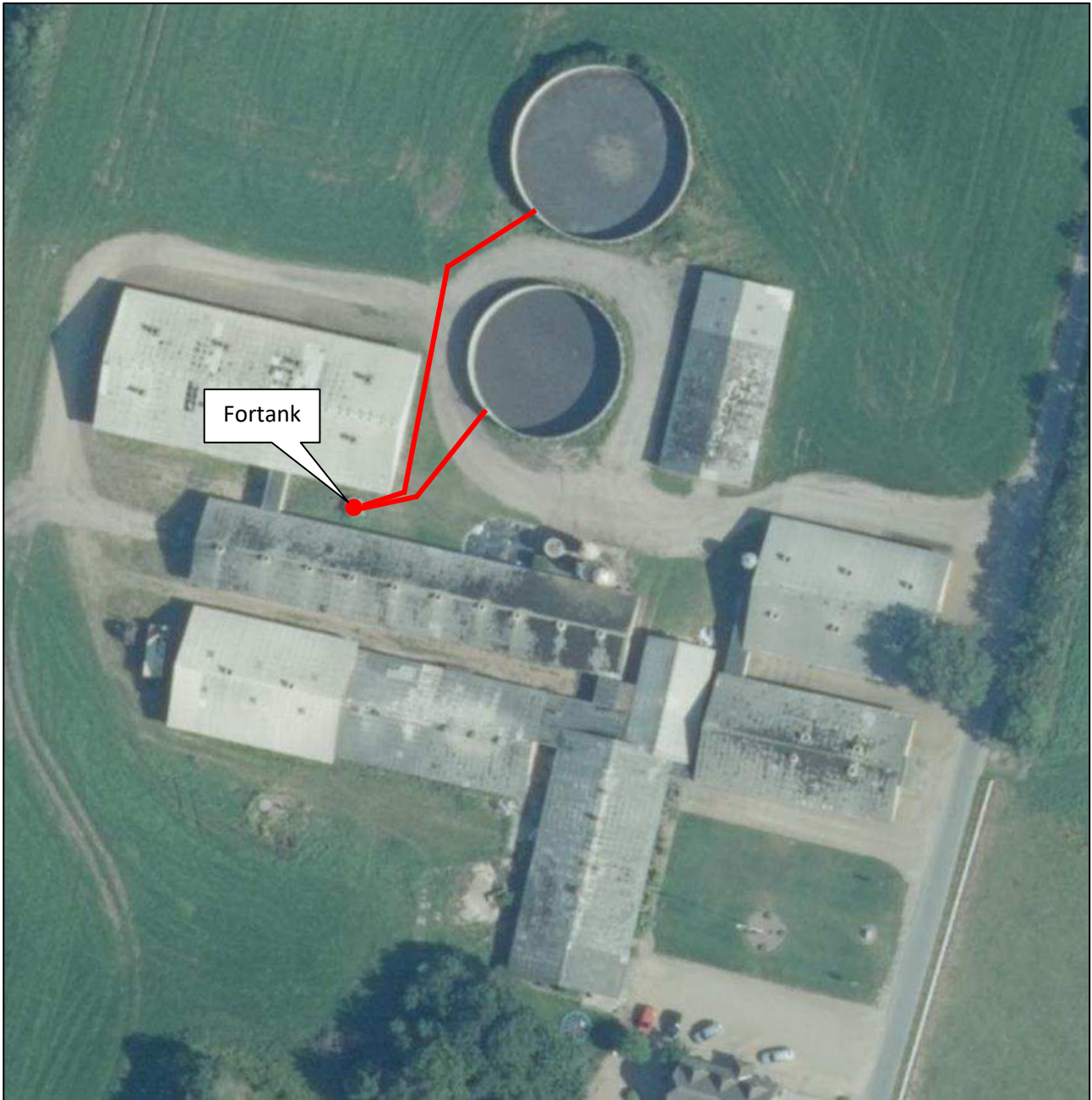
Figur 1. Situationsplan

Afløbsforhold

Tagvand fra alle bygninger løber ud på jorden.

Der er ingen dræn i området inden for ca. 70 m.

Figur 2. Afløbsplan (røde streger - gylleledninger)

Foderopbevaring

Foderet opbevares i tre indendørs siloer i foderladen i bygning 4. Derudover opbevares foderet i tre uden-dørssiloer og en valletank. Der er ikke egen produktion af foder, i stedet anvendes der færdig indkøbt fo-der. Der fodres med vådfoder til alle søer og slagtesvin. Smågrisene fodres med tørfoder.

Indkøb af foder sker på baggrund af foderplanlægning, og der er faste aftaler om levering af foder.

Grisene fasefodres, dvs. at der fodres med forskellige foderblandinger afhængigt af dyrenes alder/levende vægt. Kravet til næringsstoffer er forskelligt, og ved at fasefodre indenfor normerne undgås en generel overforsyning med råprotein og fosfor, som ellers vil udskilles via husdyrgødningen og belaste miljøet.

Der anvendes halmstrøelse til rodemateriale, som opbevares i maskinhuset.

Lys

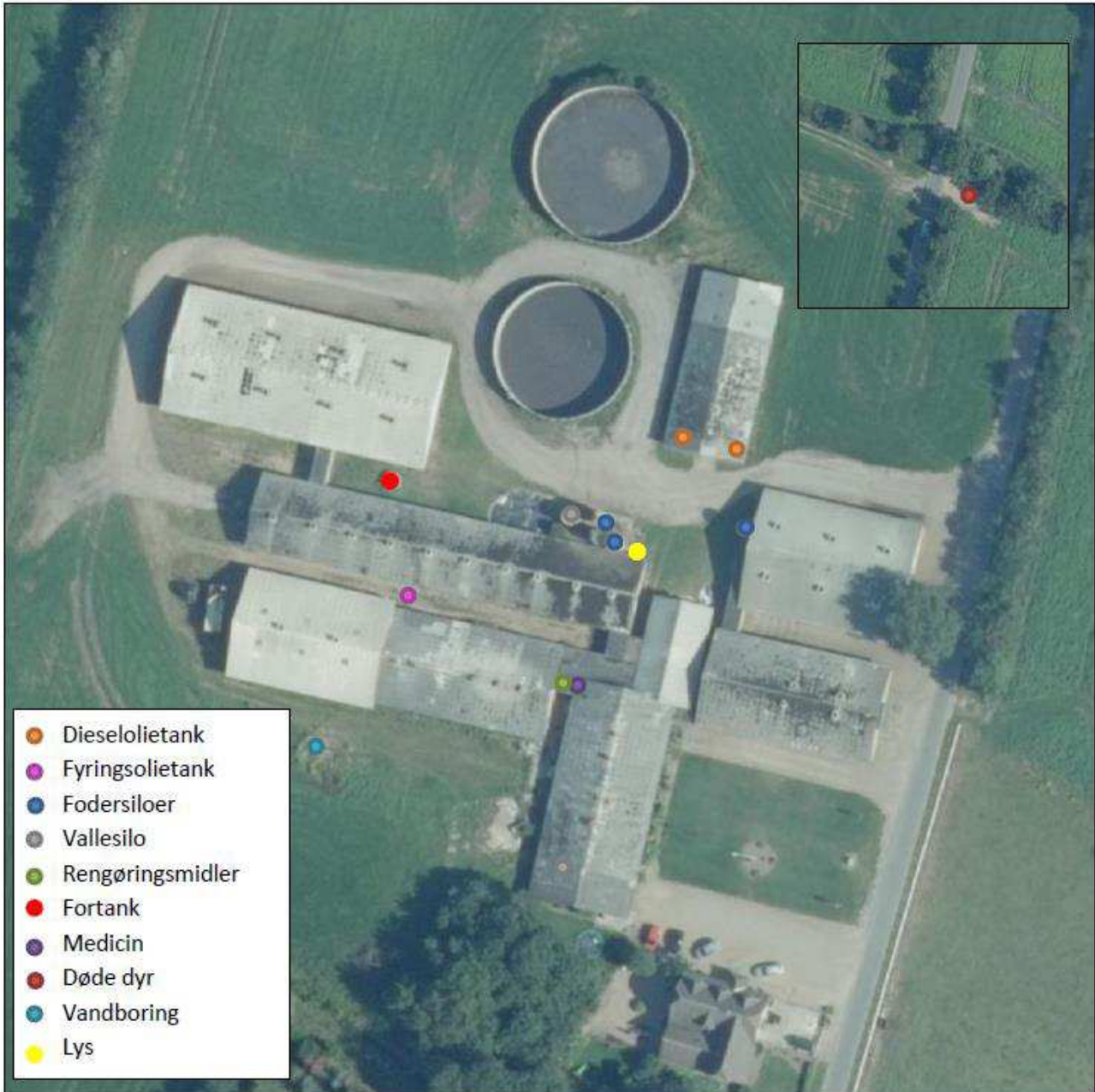
Der er lys i løbeafdelingen (i bygning 7, jf. figur 3) i 12- 16 timer i døgnet, af hensyn til søernes reproduktion. I øvrige staldbygninger er der kun lys i staldene, når der arbejdes. Lyset i staldene kan ses fra vinduerne i siden af bygningerne. Bygning 7 som indeholder løbeafdelingen er omkranset af andre bygninger og læhegn, det vurderes derfor at lyset ikke vil være generende for omgivelserne.

Der er alene udendørs belysning (et lysstofrør) ved vådfoderrummet ved siden af fodersiloerne. Lysstofrøret tændes manuelt efter behov.

Vurdering

Der sker ikke ændringer af udendørsbelysningen som følge af udvidelsen. Ejendommen er afskærmet af de mange læhegn mod landskabet.

Eksisterende udendørs belysning vurderes ikke at være generende for omgivelserne og trafikken.

Figur 3. Oversigtskort

Anlægsarbejder, bygningsmæssige ændringer eller ny bebyggelse

Der anlægges ikke nye indkørsler, veje m.m., og der sker ingen bygningsmæssige ændringer eller opføres nye bygninger.

Håndtering og opbevaring af husdyrgødning

Opbevaringsanlæg	Opførsels år	Kapacitet (m ³)	Overfladeareal (m ²)	Teknologi
Gylletank 1	1986	1.530	367	Flydelag
Gylletank 2	1992	2.000	499	Flydelag
I alt		3.530		

Table 2. Opbevaringsanlæg til husdyrgødning.

Flydende husdyrgødning omfatter gylle og hvad, der i øvrigt ledes til gylleanlægget i form af vaskevand mv.

Den flydende husdyrgødning fra staldene pumpes via fortanken til gyllebeholder, én gang hver 14. dag. I fortanken er der en elpumpe, der pumper gyllen via jordledning til gyllebeholder. Gyllebeholderne tømmes vha. sugekran på gyllevogn.

Med denne godkendelse følger der en fleksibilitet i antallet og sammensætningen af dyreholdet. Det er derfor ikke muligt på nuværende tidspunkt at lave en kapacitetsberegning. Der vi dog til en hver tid, være en opbevaringskapacitet til minimum 9 måneder for den flydende husdyrgødning, jf. husdyrgødningsbekendtgørelsen § 11 stk. 2.

Det vurderes hermed, at husdyrgødningsbekendtgørelsens generelle krav til håndtering og opbevaring af husdyrgødning, er tilstrækkelig til beskyttelse af omgivelserne.

Beliggenhed

Planforhold

Ejendommen er beliggende i det åbne land. Nærmeste nabo uden landbrugspligt er Hallundbækvej 28 som ligger 737 m sydvest for anlægget. Den nærmeste samlede bebyggelse er Hodsager beliggende 4,2 km vest for anlægget. Nærmeste by er Feldborg, som ligger 1,1 km nordvest for ejendommen.

Landskab

Husdyrbrugets beliggenhed i forhold til udpegningerne og fredninger blevet gennemgået.

Zonestatus: Husdyrbruget er placeret i landzone.

Lokalplan: Der er ikke udarbejdet lokalplan for landzoneområdet

Husdyrbruget ligger indenfor:

	Indenfor	Udenfor
Særlig værdifuldt landbrugsområde		X
Skovrejsningsområde		X
Lavbundsområde		X
Naturbeskyttelsesområde		X
Økologiske forbindelser / spredningskorridorer		X
Kulturhistoriske bevaringsværdier / kulturmiljø		X
Bevaringsværdigt landskab		X

Større sammenhængende landskab		X
Område for store husdyrbrug		X
Specifikke geologiske bevaringsværdier		X
Kystnærhedszone		X
Strandbeskyttelseslinje		X
Kirkebyggelinje		X
Skovbyggelinje	X	
Å beskyttelseslinje		X
Sø beskyttelseslinje		X
Beskyttede sten- og jorddiger		X
Fredede områder		X
Fortidsminde beskyttelseszone		X
Habitatområde		X
Råstofområder		X
Boringsnære beskyttelsesområder		X
Område med særlig drikkevandsinteresse		X
Nitratfølsomt indvindingsområde		X
Sprøjttemiddelfølsomme indvindingsområde		X
Jordforurening V1		X
Jordforurening V2		X

Tabel 3. Landskabelige udpegninger

Vurdering

Da der ikke sker nogle bygningsmæssige ændringer eller anlægsarbejder, vil der ikke ske en væsentlig påvirkning af landskabet som følge af projektet.

Afstandskrav

Afstandskravene i henhold til § 6-8 i Lbk. nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. (Husdyrbrugloven) er følgende:

§ 6:

- indenfor et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde
- i et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.,
- i en afstand mindre end 50 m fra ovennævnte områder eller
- i en afstand mindre end 50 m fra en nabobeboelse.

§ 7:

- helt eller delvist indenfor eller i en afstand mindre end 10 m fra kategori 1 og kategori 2 naturtyper (jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 2 stk. 1 og 2).

§ 8:

- ikke almene vandforsyningsanlæg (25 m)

- almene vandforsyningsanlæg (50 m)
- vandløb, dræn og søer (15 m)
- offentlig vej og privat fællesvej (15 m)
- levnedsmiddelvirksomhed (25 m)
- beboelse på samme ejendom (15 m)
- naboskel (30 m)

Afstandskravene er overholdt, da anlæggets afstand til områderne er større eller lig med ovenstående krav, på nær afstanden til boringen der ligger 8 m fra farestalden (bygning 11). Stalden er tidligere godkendt med den placering og udformning den har. Der sker ingen ændringer af produktionsarealet, som følge af denne ansøgning.

Afstandene er afsat som punkter i Husdyrgodkendelse.dk

Vurdering

Der sker ikke nogen udvidelse af produktionsarealet. Det vurderes derfor at alle afstandskrav er overholdt, da der ikke sker en udvidelse, ændring eller etablering af husdyranlæg eller gødningsopbevaringsanlæg.

Idet ejendommen ligger i stor afstand til byzone, samlet bebyggelse og nærmeste nabo uden landbrugspligt, vurderes de driftsmæssige ændringer ikke at ville medføre væsentlige gener fra ejendommen. Det vurderes heller ikke at ændringerne vil medføre væsentlige forringelser af Danmarks kulturarv eller de landskabelige forhold.

Naturområder

Ammoniakemission

På et husdyrbrug er det stalde og husdyrgødningslagre, der er hovedkilden til udledning af luftbåret kvælstof (ammoniakfordampning). Beregninger der er foretaget i *Husdyrgodkendelse.dk*, viser at ammoniakfordampningen i ansøgt drift er 4.620 kg NH₃-N/år. Kildehøjde kan i beregningerne sættes til 3 eller 6 meter. Der er alle stalde valgt 6 m. Ruheder er valgt som *Landbrug / skov* i oplandet og efter beskaffenheden af naturarealet vurderet ud fra luftfotos i det enkelte naturpunkt f.eks. *Blandet natur med lav bevoksning*.

For at kunne vurdere merdepositionen til kategori 3 natur, er produktionsarealets størrelse for 8 år siden og nudriften fastsat til produktionsarealet, som er godkendt i skift i dyretype den 29. marts 2016.

Forudsætningerne for ammoniakemissionen i ansøgt drift er beskrevet under Indretning og drift.

Internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000)

Der er ca. 1,3 km fra husdyrbrugets bygninger til nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde, som er Habitatområde nr. 56: Sønder Feldborg Plantage.

Kategori 1-natur (nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder).

Anlægget er beliggende ca. 1,5 km nordøst for det nærmeste kategori 1 naturområde.

Der er foretaget beregninger i Husdyrgodkendelse.dk, der viser en totaldeposition på 0,1 kg N. Kravet om maksimal total deposition er overholdt.

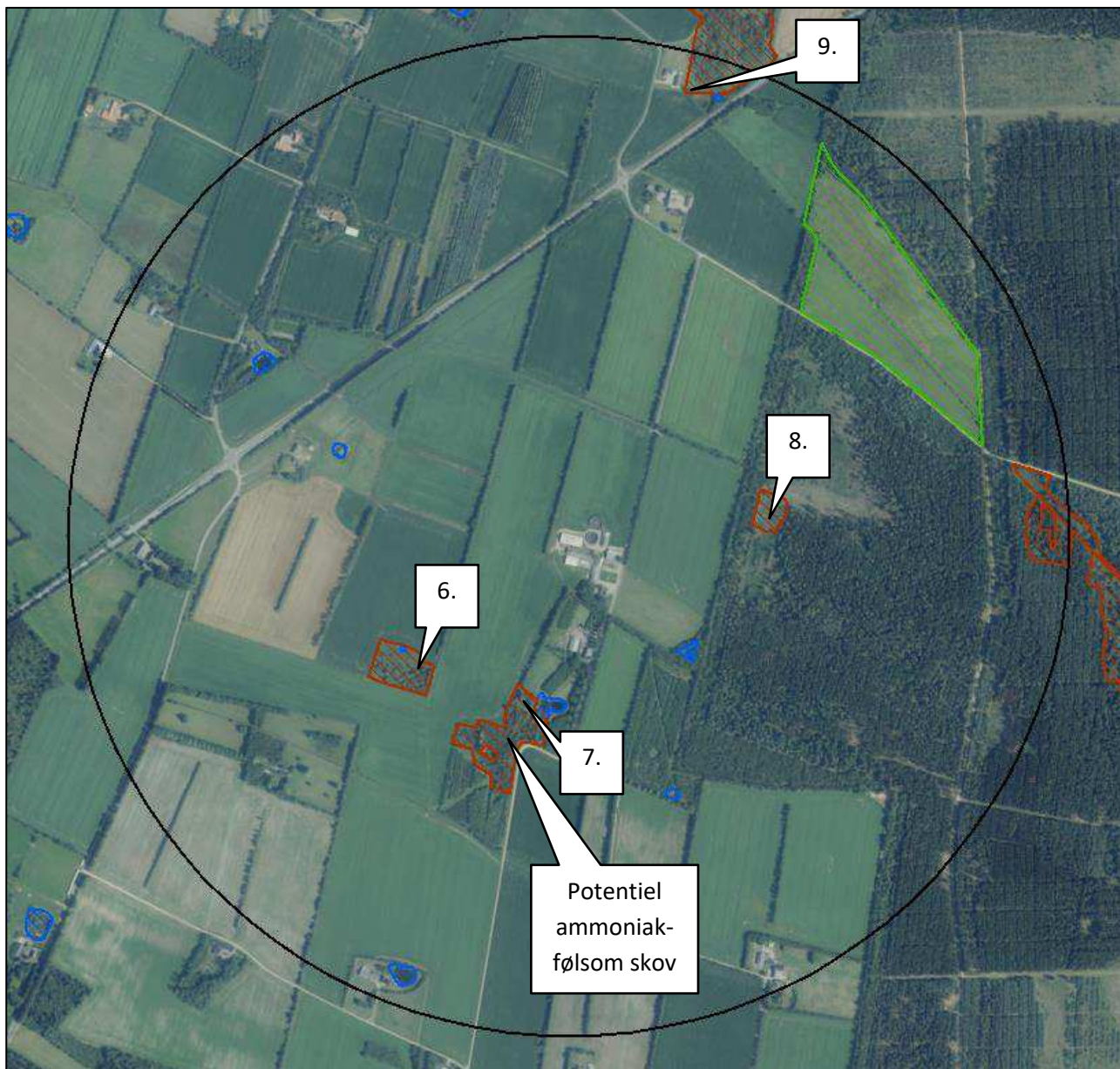
Kategori 2-natur (*nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder*).

Anlægget er beliggende ca. 1,9 km vest for, det nærmeste kategori 2 naturområde.

Der er foretaget beregninger i Husdyrgodkendelse.dk, der viser en totaldeposition på 0,0 kg N. Kravet om maksimal total deposition på 1 kg N/ha/år er overholdt.

§ 3 områder

Af figur 4 fremgår de områder, som indenfor en afstand af 1.000 m fra anlægget er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Figur 4. § 3 arealer indenfor 1.000 m fra husdyrbruget.

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
9. Mose	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,0	0,0	0,3
8. Mose	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,2	0,2	2,2
7. Mose	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,0	0,0	0,7
6. Mose	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,5
5. Hede	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0
4. Hede	Kategori 2	Ansøger	0	Mk	0,0	0,0	0,0
3. Hede	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0
2. Nedbrudt højmosse	Kategori 1	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,1
1. Nedbrudt højmosse	Kategori 1	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,1

Tabel 4. Naturberegninger

Kategori 3-natur (*ammoniakfølsomme naturtyper, herunder moser, heder og overdrev, som ikke er omfattet af ovenstående kategori 1 og 2*)

Indenfor 1.000 m fra anlægget er der 5 moser, se figur 4.

Indenfor 1.000 m fra anlægget er der en potentiel ammoniakfølsom skov.

Der er foretaget beregninger i Husdyrgodkendelse.dk, der viser at merdepositionen på de nærmest liggende naturområder ikke overstiger 1 kg N/ha/år.

Vurdering

På baggrund af ovenstående vurderes det samlet, at ammoniakemissionen fra husdyrbruget ikke vil medføre en væsentlig forringelse af miljøet.

Internationalt beskyttede arter af planter og dyr – bilag IV-arter

Af EF-habitatdirektivets bilag IV fremgår en række dyre- og plantearter (herefter bilag IV-arter), som er strengt beskyttede, uanset om de forekommer indenfor et af de udpegede habitatområder eller på andre lokaliteter. På den baggrund kan der udelukkende gives tilladelse til aktiviteter, som vurderes ikke at have en negativ effekt på artens yngle- eller rasteområde.

Søgning på <http://naturdata.miljoportal.dk/speciesSearch> viser at der ikke er registreret Bilag IV-arter ved ejendommens bygningsanlæg.

National beskyttelse af arter af planter og dyr

Foruden den internationale artsbeskyttelse (bilag IV) er flere andre arter beskyttet af en nationalartsfredning jf. Artsfredningsbekendtgørelsen⁷.

Søgning på <http://naturdata.miljoeportal.dk/speciesSearch> viser at der ikke er registreret fredede arter i nærheden af ejendommens bygningsanlæg.

Biodiversitet – Den danske Rødliste

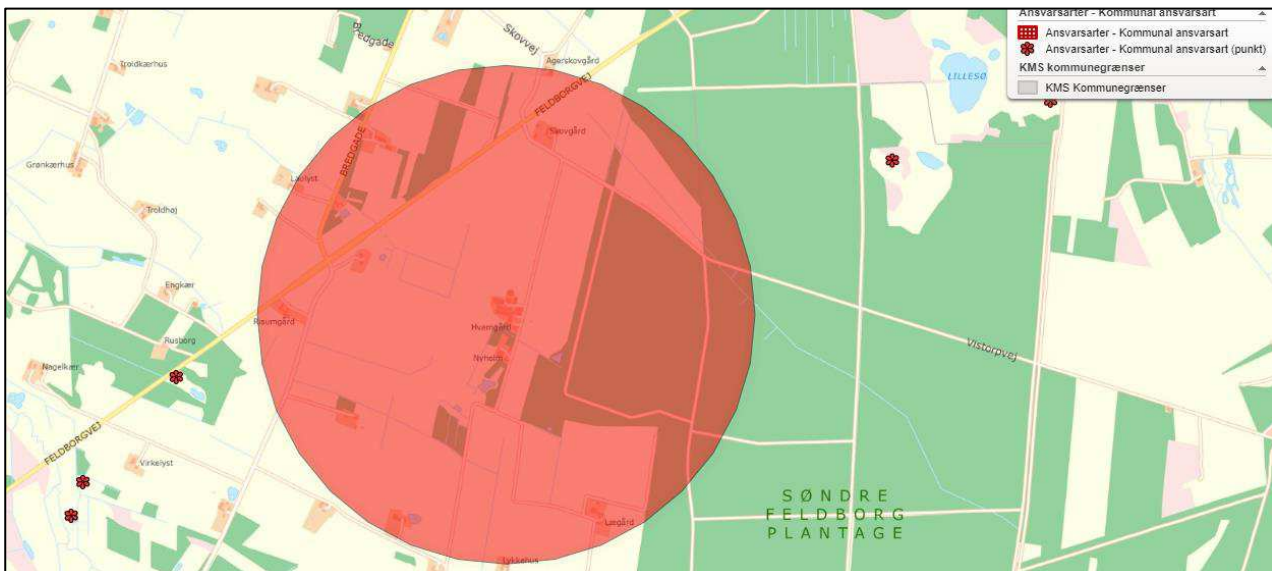
Danmark har jf. Biodiversitetskonventionen forpligtet sig til at standse tabet af biologisk mangfoldighed. Arter, som er forsvundet fra Danmark eller truet af udryddelse er registreret som sådan på Den danske Rødliste.

Søgning på <http://naturdata.miljoeportal.dk/speciesSearch> viser at der ikke er registreret truede arter på den danske rødliste i nærheden af ejendommens anlæg.

Ansvarsarter

Herning Kommune har arbejdet med ansvarsarter siden 2008, hvor byrådet vedtog kommunens Naturpolitik. I 2010 omfattede listen 56 arter fordelt på forskellige artsgrupper med levesteder, der er typiske for Herning Kommune. Listen er siden suppleret med relevante arter, så den i dag omfatter 70 arter.

Søgning indenfor 1.000 meter fra anlægget viser at der er registreret ikke er registreret nogen ansvarsarter inden for 1.000 m fra husdyrbruget.

Figur 5. Ansvarsarter

Vurdering

Der ændres ikke på bygningerne i forbindelse med nærværende miljøgodkendelse. Godkendelsen vil derfor ikke medføre at der ændres på vandhuller, fortidsminder, sten- og jorddiger, eller andre potentielle levesteder for padder eller krybdyr. Der fjernes ikke gamle bygninger og fældes ikke store træer, der kunne være levested for flagermus. Der sker med andre ord ikke fysiske ændringer i forbindelse med projektet, der kan være til skade for bilag IV-arter. Derfor vurderes det at driften ikke vil medføre en forøget påvirkning af de

nævnte bilag IV- og rødlistearter eller deres levesteder. Det vurderes at husdyrproduktionen kan drives på stedet under hensyntagen til internationalt og nationalt beskyttede arter af planter og dyr, og uden at påvirke den biologiske mangfoldighed negativt.

Lugt

Der udledes lugt fra stalde, husdyrgødningslagre m.m. De primære kilder til lugt fra dyrehold er staldventilationsluft samt håndtering og opbevaring af husdyrgødning. Mange forhold kan influere på lugtemissionen fra stalde. Udover dyretypen og størrelsen af produktionsarealet er det fx staldindretning, ventilationssystem (afkasthøjde), geografisk placering, strøelse, gødningshåndtering, fodring samt hygiejne i stalden.

Overpumpning af gylle til gyllebeholder sker 2 gange ugentlig. Omrøring af gyllebeholdere foretages før udbringning på markerne primært om foråret.

Der er mekanisk ventilation, der er i drift hele året, i alle stalde.

I husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 31 er fastsat det landsdækkende beskyttelsesniveau for lugt, der skal anvendes ved vurdering af om der er væsentlige lugtgener i forbindelse med udvidelse af et husdyrbrug.

Lugtemissionen er beregnet i Husdyrgodkendelse.dk ud fra oplysningerne om det ansøgte produktionsareal. Geneafstanden er overholdt i forhold til nabobeboelse, samlet bebyggelse og byzone. Beregninger fremgår af nedenstående tabel 5.

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 Bredgade 87	0	NY	245,7	245,7	778,7	Ja
 Hallundbækvej 28	0	NY	245,7	196,6	737,9	Ja
 Taterbakkevej 5	0	NY	245,7	196,6	1034,7	Ja
 Østvænget 97B	0	NY	535,2	535,2	4231,2	Ja
 Over Feldborg By, Haderup	0	NY	710	710	1141,3	Ja

Tabel 5. Lugtgeneberegning.

Vurdering

Lovens minimumskrav til afstande til nærmeste beboelser indenfor de tre typer er overholdt. Det vurderes derfor, at lugt fra staldene ikke vil give væsentlige gener for omkringboende naboer.

Øvrige emissioner og genepåvirkninger fra husdyrbruget og det ansøgte.

Ved planlægning af nye byområder ses på anbefalinger i "Håndbog om Miljø og Planlægning – bolig og erhverv i byerne" fra Miljøstyrelsen og Skov og Naturstyrelsen, 2004. Her angives anbefalede mindste afstande mellem virksomhed og boliger for forskellige klasser. Klassifikationen er inddelt efter størrelse/type af virksomhed. Svinebrug er i klasse 7, hvor afstanden sættes til minimum 500 m. Afstanden angiver hvilken afstand, der skønnes at være nødvendig mellem den pågældende virksomhed og boliger i et nyetableret område med samlet bebyggelse eller by, baseret på Miljøstyrelsens erfaringer om miljøforhold.

Jævnfør virksomhedsbeskrivelsen fra håndbog om Miljø og Planlægning, Miljøstyrelsen og Skov- og Naturstyrelsen, Landsplanafdelingen, 2004, anvendes følgende inddeling af husdyrbrugstyper:

Klasse 1	0 m afstand	Klasse 3: Hundepensioner, kenneler og rideskoler (mindre husdyrhold) Klasse 6: Pelsdyrfarme Klasse 6: Husdyrbrug med erhvervsmæssigt dyrehold, minus svinefarme Klasse 7: Svinefarme med erhvervsmæssigt dyrehold
Klasse 2	20 m afstand	
Klasse 3	50 m afstand	
Klasse 4	100 m afstand	
Klasse 5	150 m afstand	
Klasse 6	300 m afstand	
Klasse 7	500 m afstand	

Tabel 6. Miljøklasser (Håndbog om Miljø og planlægning)

Det fremgår ligeledes af håndbogen at de væsentligste miljøforhold for husdyrbrug er støj, lugt, fluer, ammoniakfordampning, godstrafik og udvaskning af kvælstof til vandmiljøet.

Nærmeste samlede bebyggelse/by i denne konkrete sag er en vægtet gennemsnitsafstand på henholdsvis 4,2 km og 1,1 km og er således ikke indenfor den anbefalede afstand på de 500 m, som angivet ovenfor. Alene på grund af afstanden til samlet bebyggelse/by forventes der således ikke gener for beboelser i områder udlagt til beboelse.

I det nedenstående er enkelte forhold uddybet.

Støv

Den primære støvkilde er støv fra ventilationsanlæg. I alle stalde med undtagelse af farestaldene, er der overbrusningsanlæg. Heller ikke i stald 9

I forbindelse med håndtering af foder, levering af foder m.m., kan der opstå støvgener. Alt foder opbevares i udendørs eller indendørs i lukkede siloer. Transport af foder mellem fodersiloerne og stalden foregår i et lukket system, derved er støvgener fra håndtering af foder meget begrænset.

Der anvendes vådfoder i alle stalde til søer.

I tørre perioder kan der forekomme støv fra transporter på vej. Men da husdyrbruget er beliggende ud til offentlig asfalteret vej, vil støvgener herfra være minimale.

Vurdering

Generelt vurderes at støvgener fra ejendommen vil være relative få og kortvarige og derfor ikke vil være til væsentlig gene for omkringboende naboer.

Fluer og skadedyr

For at bekæmpe skadedyr som kan være til gene for selve ejendommen foretages regelmæssig bekæmpelse af fluer, rotter og mus. Alle udendørs arealer samt områder omkring foderopbevaring holdes ryddeligt og rent.

Fluer bekæmpes ved anvendelse af gyllerovfluer fra Rovfluen. Ved behov anvendes der godkendte fluebekæmpelsesmidler i et begrænset, nødvendigt omfang og de til enhver tid nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi følges.

Rottebekæmpelse sker via privat eller kommunal ordning. Pt. er der aftale med Anticimex.

Vurdering

Det vurderes, at med det ansøgte projekt og håndteringen af forekomst af fluer og skadedyr, ikke vil blive en gene for de omkringboende.

Til- og frakørsels forhold

Til ejendommen er der tre indkørsler. Det er primært den nordligste indkørsel, der anvendes i forbindelse med driften. Den sydligste er indkørsel til stuehuset og indgang for medarbejdere. Den midterste anvendes ikke ifm. driften.

Figur 6. Til- og frakørselsforhold

Transporter forekommer i forbindelse med levering af foder, gødning, brændstof og andre forbrugsstoffer. Der sker desuden transporter i forbindelse med afhentning af levende og døde dyr samt intern på bedriften. Endelig er der transporter i forbindelse med udbringning af husdyrgødning samt hjemtransport af afgrøder.

Én transport svarer til både en kørsel til og fra ejendommen.

Type	Antal/år, Nudrift	Antal/år, ansøgt drift	Kommentarer
Indkøbt foder	52	52	
Brændstof	8	8	Hver 7 uge ca.
Husdyrgødning	116	116	Transporterne fordeler sig ca. 50/50 mellem lastbiler og traktor med gyllevogn.
Husdyr til/fra ejendommen: Søer og slagtesvin til slagting	50	50	
Smågrise	39	39	
Halmstrøelse i sække	8	8	
Døde dyr	52	52	
Affald	12	12	
Øvrige	12	12	
Samlet antal transporter	349	349	

Tabel 7. Antal transporter til og fra ejendommen.

De fleste transporter er med husdyrgødning og afgrøder. Derfor er belastningen af antallet af transporter i en kort afgrænset periode i forbindelse med sæsonen for gyllekørsel og høst. I højsæsonen kan det være nødvendigt med transporter i weekenden og uden for normal arbejdstid.

Andre transporter foregår normalt i dagtimerne og på hverdage. Afhentning af levende dyr kan dog ske døgnet rundt i henhold til slagteriets køreplaner. I højsæsonen kan det være nødvendigt med transporter i weekenden og uden for normal arbejdstid.

Vurdering

Der er redegjort for til- og frakørselsforhold, samt at transporter så vidt muligt foregår i dagtimerne. Det vurderes på baggrund af ovenstående at transporter til og fra ejendommen ikke vil medføre væsentlig negativ påvirkning af nærmiljøet.

Rystelser

Brug af maskiner i landbruget kan i nogle tilfælde give anledning til vibrationsgener. Dette vil typisk være rystelser maskinføreren udsættes for, fremfor rystelser der giver gener for det omgivende miljø. Denne type rystelser er en arbejdsmiljøfaktor og vurderingen af dette forhold indgår i arbejdspladsvurderingen (APV) og behandles ikke nærmere her.

I forbindelse med transporter kan der muligvis være vibrationer fra køretøjerne. Dette vil dog ikke være i et omfang der overstiger, hvad der almindeligvis må forventes fra kørsler på landets veje. Der er ikke

nabobeboelser beliggende umiddelbart op til veje eller indkørsler. Rystelser fra ejendommen eller transporter i forbindelse med driften af denne forventes derfor ikke at give gener for omgivelserne.

Støj

De væsentligste støjklender på et svinebrug er staldventilation, gyllepumper, foderleverancer, støj fra transporter, m.v.

Alle svinestalde er med mekanisk ventilation, der kører året rundt. Eftersom der er ventilatorer i ventilationsafkast, kan der observeres støj fra disse i nærheden af staldene. Der er kontinuerlig driftsstøj fra ventilationsanlægget. Støjniveauet vil dog være minimalt, da motorerne i ventilatorerne er placeret i den nederste del af afkastene, som er inde i stalden.

Udslusning af gylle fra stald til fortank og pumpning af gylle fra fortank til gyllebeholder sker en gang hver 2. uge, vha. elpumpe. Ved at anvende elpumpe i stedet for traktorpumpe, reduceres støjen fra gyllepumpen til kun at kunne høres såfremt man står lige i nærheden. Oprøring af gyllebeholderne sker forud for udkørsel af gylle på markerne primært om foråret vha. en traktorpumpe.

Indblæsning af foder sker ca. en gang pr. uge. Leverancer af foder foregår af kort varighed, og sker i tidsrummet kl. 7-16.

Vurdering

Husdyrbruget ligger i et landbrugsområde. Der sker ikke en ændring i støjklenderne i forhold til den nuværende drift. Ejendommens beliggenhed i relativ tæt afstand på nabo betyder at naboen i perioder vil kunne opleve støj fra husdyrbruget. En del af de støjende aktiviteter ligger i dagtimerne f.eks. levering af foder og afhentning af gylle og vil ikke give gener. I forbindelse med høst kan der være behov for arbejde om aftenen og natten hvilket kan give gener. Høsten foregår i en kort periode hvert år, så det vurderes at generne vil blive begrænsede.

Det vurderes, at husdyrbruget på Taterbakkevej 4 i betragtning af typer og størrelser af produktionsanlæggene, kan ændres uden at medføre forøgelse af støj og gener i omgivelserne.

Forurenings- og genebegrænsende foranstaltninger

For at minimere risikoen for nedsivning af stoffer til grundvandet samt beskyttelse af det omgivende miljø, er der redegjort for procedure for håndtering af gylle, kemikalier og olie ved uheld på husdyrbruget.

Redegørelse for mulige uheld:

Umiddelbare risici for uheld i forbindelse med driften, der kan medføre en øget forurening, vil være: brand, uheld med eller ved gyllebeholderne, herunder f.eks. beskadigelse af gyllebeholderne ved strejfen eller påkørsel, eller på anden måde ved lækage eller overløb, der vil medføre udsivning af gylle. Eller spild af kemi eller olie.

Minimering af risiko for uheld

Hvis der sker spild af olie under påfyldning, som ikke umiddelbart kan fjernes ved afgravning eller ved brug af sugemateriale (savsmuld eller lign.), vil både Alarmcentral (tlf. 112) og Miljøvagt blive kontaktet. Hvis der er mistanke om, at olie eventuelt kan sive ud af tanken, vil tanken blive tømt for olie. Såfremt det drejer sig

om en mængde, som ejer ikke selv har mulighed for at fjerne, vil enten brandvæsenet eller en slamsuger, der må tage imod olieaffald, blive kontaktet, så tanken kan blive tømt. Såfremt der er sket spild, der ikke kan fjernes, vil både Miljøvagten og Alarmcentralen (tlf. 112) blive kontaktet.

Der er ingen Pesticider på ejendommen.

Gyllebeholderne er underlagt 10-års kontrol, hvor en kontrollant kontrollerer beholderens tæthed og kabler over og under terræn. Derudover er gyllebeholderne placeret sådan, at den er under dagligt opsyn for eventuelle revner, rust på synlige kabler, gylleudsivninger og andet. Ved påkørsel eller strejfen af gyllebeholderne med maskiner eller andet vil eventuelle revner blive tilset med det samme og udbedret straks. Hvis revnen ikke kan udbedres ved egen hjælp, vil beholderproducenten blive kontaktet om assistance.

Gylletankene tømmes med selvlæssende gyllevogne påmonteret sugekran.

Minimering af gene og forurening ved uheld

Hvis gyllebeholderen skulle springe, vil alarmcentralen på tlf.: 112 blive kontaktet øjeblikkeligt. Ved driftsuheld, hvor der er sket, eller hvor der er fare for at ske en større forurening af omgivelserne, vil alarmcentralen straks blive kontaktet på tlf.: 112. I tilfælde af lækage på gyllebeholderen kan der ske en afstrømning mod vest/nordvest, da terrænet omkring ejendommen er lettere skrånende/forholdsvist fladt. Det vil dog efterhånden løbe mod grøften nordvest for ejendommen. Denne kan nem spærres ved at smide en halm-balle eller jord i grøften.

Der er udarbejdet en beredskabsplan.

Vurdering

Det vurderes at der er taget tilstrækkelige forholdsregler i tilfælde af et uheld, ved at der er en procedure for hvad der skal gøres i tilfælde af et uheld og for at minimere risikoen for uheld.

Egenkontrol

- Der laves E-kontrol/en-dags foderkontrol.
- Brug af sprøjtemidler registreres (Sprøjtejournal)
- Der overvåges ved gyllepumpning
- Der udføres 10-årig beholderkontrol.
- Der føres logbog over gylletanke.
- Kontrol med gødningsmængder, gødningsanvendelse, antal dyr etc. udføres efter gældende lovkrav (gødningsregnskab og husdyrindberetning) og kontrolleres af Landbrugsstyrelsen. Anvendelse og udarbejdelse af mark-/gødningsplaner er et af hovedpunkterne i BAT-kravene. Det opfyldes til fulde. Det er et styringsredskab der sikrer, at afgrøderne gødes efter behov, at gødning tilføres markerne når vejret tillader det så næringsstofudledningen til det omgivende miljø minimeres.

Vurdering

Med ovenstående er der redegjort for, at der er fokus på management og egenkontrol på ejendommen. Ved at registrere og iagttage daglige rutiner og forbrug, kan eventuelle u hensigtsmæssige forhold identificeres og afhjælpes.

Det vurderes samlet set at driften af husdyrbruget på adressen inkl. egenkontrol og management lever op til lovens krav. Driften af husdyrbruget forventes derfor samlet set ikke at medføre en væsentlig negativ virkning på miljøet

Væsentlige virkninger fra reststoffer, affaldsproduktionen, samt ved brugen af naturressourcer.

Grundvand

Husdyrbruget ligger ikke indenfor område for særlig drikkevandsinteresse, boringsnære beskyttelsesområder, nitrattfølsomt indvindingsområde, eller sprøjtemiddelfølsomme indvindingsområde

Der er en markvandingsboring på husdyrbruget, DGU nr. 75.1018.

Spildevandsledningerne, herunder tagvand, overfladevand og sanitært spildevand er adskilt fra hinanden efter gældende regler, for at undgå en forurening af overflade- og grundvand.

Vurdering

De generelle regler for opbevaring af husdyrgødning og indretning af stalde sikrer at der er minimal risiko for at der sker udslip fra gødningsopbevaringslagre og stalde, som kunne give anledning til forurening af grundvandet. Desuden er der særlige regler for udnyttelse og udbring af husdyrgødning, der sikrer en minimal udvaskning af næringsstoffer til grundvandet.

Ud fra ovenstående vurderes det at driften ikke vil have indvirkning på grundvandet.

Zink

Ifølge husdyrgødningsbekendtgørelses § 36 er der i visse tilfælde en række restriktioner for anvendelser af husdyrgødning fra smågrise op til 25 kg, hvis smågrisene tildeles receptpligtig medicinsk zink.

Der kan opstå behov for anvendelse af medicinsk zink til behandling af diarre hos smågrisene.

På Taterbakkevej 4 anvendes receptpligtig medicinsk zink til smågrise i 14 dage efter fravæning for at imødegå diarre.

Ved blandede besætninger (sohold med tilhørende smågrise op til 25 kg) vil andelen af husdyrgødning fra smågrisene normalt udgøre mindre end 40 % af den samlede mængde husdyrgødning. I nærværende sag er der desuden 4400 slagtesvin/polte.

Brugen af medicinsk zink udfases helt i juni 2022.

Vurdering

På grundlag af den blandede besætning samt at hovedparten af gyllen afsættes til biogasselskab, og der modtages afgasset gylle retur, vurderes brug af husdyrgødningen ikke at være i strid med gældende

lovgivning i husdyrgødningsbekendtgørelsen. Derved minimeres risikoen for, at der vil ske en ophobning af zink som på sigt forskyder balancen i jordens økosystemer og vandmiljøer.

Reststoffer (olie, rengøringsmidler, kemikalier, medicin m.m.)

Opbevaring af reststoffer skal ske på en forsvarlig måde, så der ikke er risiko for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

Olie

På ejendommen anvendes der olie, i form af diesel- og fyringsolie. Dieselolie anvendes til køretøjer. Dieselolien opbevares i maskinhuset i to overjordiske tanke på hver 1.200 liter fra 2004. Begge tanke er placeret på fast bund uden afløb. Tankene er forsynet med en overfyldningsalarm, for at undgå en evt. jordforurening ved påfyldning af tankene. Fyringsolie anvendes til opvarmning/udtørring af staldene ifm. vask. Fyringsolien opbevares i 4.000 liter udendørs olietank fra 1991.

Kemikalier og pesticider

På ejendommen anvendes der kemikalier hovedsagligt i form af rengøringsmidler og desinfektionsmidler. Rengøringsmidlerne opbevares ved staldkontoret mellem kontrolstald (bygning 8) og drægtighedsstald (bygning 10), se figur 3. Det er minimalt hvad der anvendes af rengøringsmidler. Ved vask af stalde anvendes iblødsætning og højtryksrensere.

Der opbevares ingen pesticider på ejendommen, da markdriften er udliciteret.

Nødvendige rengøringsmidler bruges op i ejendommens drift, hvorved der normalt ikke er kemikalieaffald til bortskaffelse. Hvis reglerne ændres så et kemikalie, der tidligere har været benyttet på ejendommen, bliver ulovligt at bruge, bortskaffes eventuelle rester hurtigst muligt til Kommunal Modtagestation.

Medicin

Bedriften er tilmeldt en sundhedsordning med dyrlægen, som kommer på besøg mindst en gang om måneden. Her udskriver dyrlægen den nødvendige medicin. Medicinen opbevares i et køleskab i staldkontoret. Eventuelle medicinrester returneres til dyrlæge eller apotek. Det er dog sjældent at det sker, da alt det indkøbte opbruges. Skarpe og spidse genstande opbevares i lukket beholder i staldkontoret, og afleveres til dyrlæge eller på kommunal genbrugsstation.

Vurdering

Det vurderes at reststoffer opbevares og håndteres miljømæssigt forsvarligt på ejendommen.

Affald

Husdyrbruget er omfattet af kommunens til enhver tid gældende Regulativ for Erhvervsaffald, og er dermed forpligtet til at kildesortere og bortskaffe alt erhvervsaffald i henhold til denne og den til enhver tid gældende Affaldsbekendtgørelse.

I den daglige drift vil der være en række affaldsprodukter til bortskaffelse via kommunale ordninger og modtagestationer. Affaldet tilstræbes opbevaret og bortskaffet i overensstemmelse med affaldsregulativerne for Herning Kommune.

Dagrenovation samt pap og papir fra bedriften fyldes i affaldscontainer. Affaldscontaineren tømmes hver 14. dag via den kommunale ordning.

Forbrændingseget affald fra produktionen opbevares i container, og som afhentes af renovationsfirmaet Marius Pedersen, hver 4. uge.

Ikke forbrændingseget affald (f.eks. eternit, glaserede fliser og tegl, imprægneret træ o.l.). Normalt forefindes der ikke "ikke forbrændingseget affald" på ejendommen, men i tilfælde af den type affald opstår, så bortskaffes det til kommunal genbrugsplads. Eventuelt jernaffald bortskaffes til skrothandler.

Farligt affald som f.eks. lysstofrør, el-sparepærer, oliefiltre, batterier eller spraydåser indsamles i service-rum/værksted. Afhentes af renovationsfirmaet Marius Pedersen, 3-4 gange årligt.

Kanyler, flasker og knive opsamles i gule spande fra Marius Petersen, som også afhenter dem ved behov. Spanden opbevares i foderladen. Der forefindes ikke medicinrester på ejendommen.

Olie- og kemikalieaffald:

Der forefindes ikke olie – og pesticidaffald på ejendommen, da markdriften er udliciteret.

Vurdering

Affald opbevares og bortskaffes i overensstemmelse med gældende lovgivning og affaldsdirektiver, og det vurderes ikke at håndteringen heraf kan medføre risiko for forurening af miljøet.

Døde dyr

Døde dyr opbevares overdækket af et kadaverdækket eller i container på plads 250 m nord for ejendommen (jf. figur 3). Placeringen af afhentningsstedet ligger ugeneret i forhold til nabobeboelser og forbipasserende. Døde dyr tilmeldes til afhentning af DAKA senest 24 timer efter dødsfaldet er konstateret.

Vurdering

Det vurderes, at husdyrbruget efterlever Bekendtgørelse nr. 558 af 01/06/2011 om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr.

Vand

Vandforbruget på denne bedrift anvendes primært til drikkevand og markvanding. Ved fuld udnyttelse af staldanlægget vil vandforbruget stige, som følge af flere dyr. Der anvendes vand fra egen boring.

	Nudrift (m ³)	Ansøgt drift (m ³)	Ændring (%)
Vandforbrug	6.400	6.400	0

Tabel 8. Vandforbrug

I alle stalde anvendes der drikkekopper og vandventiler over krybbe, hvorved vandspild undgås. Lækager identificeres, stoppes og repareres hurtigst muligt.

Vurdering

Der er hele tiden fokus på at minimere vandforbruget, både i forbindelse med daglig drift men også ved udskiftning af teknikker der forbruger vand. Det vurderes derved at brugen af naturressourcer sker på en forsvarlig måde.

Energi

På ejendommen anvendes der energi i form af el, dieselolie og fyringsolie. Elforbruget anvendes hovedsageligt til ventilation, gyllepumpning, belysning og udfodring.

	Nudrift	Ansøgt drift	Ændring (%)
Elforbrug (kWh)	200.000	200.000	0
Dieselolie (l)	6.000	6.000	0
Fyringsolie (t)	12.000	12.000	0

Tabel 9. Energiforbrug

Af energibesparende teknikker kan nævnes, LED i nogle af staldene, og trinløs styring af ventilationen.

Til opvarmning af stalde anvendes der fyringsolie.

Udendørsbelysning tændes manuelt ved behov.

Vurdering

Der er hele tiden fokus på at minimere energiforbrug, både i forbindelse med daglig drift men også ved udskiftning af teknikker der forbruger energi. Det vurderes derved at brugen af naturressourcen sker på en forsvarlig måde. Det vurderes derfor at der på ejendommen er fokus på besparelse af energi, og driften af husdyrbruget forventes ikke at medføre væsentlig følgevirkninger for miljøet på baggrund heraf.

Klima

Klimapåvirkninger søges begrænset ved at holde fokus på energiforbrug og transporter så CO₂-belastningen minimeres så vidt muligt. Dette er beskrevet i foregående afsnit vedr. "Energi" med diverse tiltag.

Denne ejendom bidrager til klimainsatsen med bl.a. følgende tiltag:

- Der anvendes LED-belysning i nogle af staldene, som minimerer elforbruget.
- Der er god opbevaringskapacitet. Derved kan gyllen gemmes og udbringes på det mest optimale tidspunkt i forhold til afgrødens mulighed for kvælstofoptag, hvilket vil begrænse omdannelsen af kvælstof til lattergas.

BAT (ammoniak)

I lovgivningen er der faste krav hertil, som sikrer at husdyrbrug vælger et staldsystem eller en teknologi blandt de bedste tilgængelige, for at begrænse ammoniakudledningen fra husdyrbruget.

De BAT-krav, der stilles til husdyrbrugene, bidrager til, at målet for fald i ammoniakemissionen i DK nås og at den sundhedspåvirkning ammoniak afstedkommer dermed imødegås. Når ammoniakudledningen begrænses, bidrager det også til en generel bedre beskyttelse af ammoniakfølsom natur, da baggrundsbelastninger hertil begrænses.

Projektets BAT-emissionsniveau er beregnet i Husdyrgodkendelse.dk. BAT-emissionskravet er ikke overholdt. Som følge af at BAT-kravet ikke er overholdt, er der jf. §25 stk. 5 foretaget en proportionalitetsberegning og -vurdering af hvad det vil koste at etablere en ammoniakreducerende teknologi eller gulvtype.

	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	4164	347	4510
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	4274	347	4620
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	-110
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Nej

Tabel 10. BAT-beregning

BAT-niveauet er fastsat som eksisterende stald niveau i alle stalde, med undtagelse af det halve af drægtighedsstald (bygning 3.2) og klimastald (bygning 4 og 5), som er angivet til ny stald. De tre stalde er ved en fejltagelse udgået af tidligere miljøansøgninger, til trods for at det tilladte antal søer, smågrise og slagtesvin, ikke ville kunne have været der i de pågældende indtegnede bygninger. Der sker ingen udvidelse/ændring af dyreholdet, som følge af denne godkendelse.

Klimastalden (bygning 4 og 5) er regnet som ny stald i forhold til BAT. Da klimastalden er indrettet som to klimastald med delvis spaltegulv med delvis spaltegulv overholder den kravet til BAT for ny stald.

Der er ikke anvendt miljøteknologier i tidligere miljøgodkendelse fra 2004 eller anmeldelse af skift i dyretype fra 2016.

Staldnavn	Navn på dyretype og staldsystem eller flexgruppe	Forudsætning for BAT-beregning
1. Slagtesvinestald	Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	Eksisterende staldafsnit
2. Polte/slagtesvinestald	Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	Eksisterende staldafsnit
3.1. Drægtighedsstald	Søer og Slagtesvin; Fulldrænet gulv (kummer under hele arealet) ^a	Eksisterende staldafsnit
4. Klimastald/sygestald	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit
5. Klimastald	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit
6. Klimastald	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit
7. Løbeafdeling	Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit
8. Kontrolstald	Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit
9. Ornestald	Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit
9. Ornestald	Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit
10. Drægtighedsstald	Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit
11. Farestald	Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit
3.2 Drægtighedsstald	Søer og Slagtesvin; Fulldrænet gulv (kummer under hele arealet) ^a	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit

Tabel 11. Forudsætninger for BAT-beregning

BAT-niveauet er opnået ved at, der er anvendt:

- Delvis spaltegulv i løbe-, drægtigheds- og farestalde.
- Delvis spaltegulv i to-klimastald
- Drænet gulv + spalter (33/67 %) i drægtighedsstald, polte- og slagtesvinestald

Fravalg af teknologier

Delvis spaltegulv

Ændring til delvis spaltegulv er fravalgt i drægtighedsstalden (bygning 3.2), i det at en ændring af gulvet i en ældre stald med et produktionsareal på 88 m² ikke er økonomisk proportionalt med miljøeffekten, se bilag 2. Desuden vil en ændring af gulvet kun medføre en reduktion af ammoniakfordampningen med 79,2 kg N.

Fast overdækning

Fast overdækning af den største gyllebeholder på 2.000 m³ er fravalgt, da de årlige omkostninger til overdækning overstiger 100 kr. pr. kg reduceret N. En proportionalitets beregning viser at, det vil koste 114 kr. pr kg reduceret N. Se bilag 2.

Fast overdækning af den mindste gyllebeholder på 1.530 m³ er fravalgt, da de årlige omkostninger til overdækning overstiger 100 kr. pr. kg reduceret N. En proportionalitets beregning viser at, det vil koste 180 kr. pr kg reduceret N. Se bilag 2.

Gyllekøling.

Der etableres ikke gyllekøling i de eksisterende stalde, da der ikke foretages en ombygning af staldanlægget, der umiddelbart muliggør installation af ammoniakreducerende teknologier på økonomisk acceptable vilkår, der er proportionale i forhold til den opnåelige reduktion i ammoniakudledningen.

Gylleforsuring

Gylleforsuring er fravalgt, da de årlige omkostninger til gylleforsuring overstiger 100 kr. pr. kg reduceret N, ved en mindre udvidelse på under 75 DE, jf. Teknologibladet "Svovlsyrebehandling af gylle i smågrise-stalde", og da der ikke etableres nye stalde eller foretages en gennemgribende renovering af de eksisterende staldanlæg. De eksisterende stalde er ikke forberedt til etablering af den pågældende teknologi og ift. at der søges om uændret drift/produktionsstørrelse, vil det være en alt for stor investering ift. miljøeffekten. 169 kr. pr kg reduceret N.

Kemisk og biologisk luftrensning

Kemisk og biologisk luftrensning er fravalgt, da de årlige omkostninger til kemisk- og biologisk luftrensning overstiger 100 kr. pr. kg reduceret N, ved en mindre udvidelse på under 75 DE, jf. Teknologibladene "Kemisk luftrensning med syre og biologisk luftrensning", og da der ikke etableres nye stalde eller foretages en gennemgribende renovering af de eksisterende staldanlæg. De eksisterende stalde er ikke forberedt til etablering af den pågældende teknologi og ift. at der søges om uændret drift/produktionsstørrelse, vil det være en alt for stor investering ift. miljøeffekten.

Der etableres ikke luftrensning i smågrisecontaineren, da den grundlæggende investering i luftrenser med tilhørende teknik, er forholdsvis høj ift. den mængde luft der renses/ammoniak der reduceres. Sammenlignet med tallene i teknologibladet for "Kemisk/biologisk luftrensning" ved 75 DE.

Hyppig udslusning

Hyppig udslusning er fravalgt, idet at teknologien kun er godkendt til lugtreduktion og i slagtesvinestalde.

Punktudsugning

Punktudsugning er fravalgt, idet teknologien kun er godkendt til slagtesvinestalde.

Vurdering

På baggrund af ovenstående og muligheden i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens §25 stk. 5, vurderes det at projektet lever op til lovgivningens krav.

Eventuelle grænseoverskridende virkninger

Ifølge IE-direktivet har et anlæg grænseoverskridende virkning, hvis anlægget kan få en betydelig negativ indvirkning på miljøet i en anden EU-medlemsstat.

Vurdering

Alene på grund af afstanden vurderes det i den konkrete sag, at det ansøgte ikke vil give anledning til væsentlige virkninger på miljøet i andre EU-medlemsstater.

Foranstaltninger for at undgå, forebygge eller begrænse det ansøgte virkning på miljøet

I dette afsnit er der nævnt de væsentligste foranstaltninger for at begrænse det ansøgte projekts virkninger på miljøet. I alle de foregående afsnit, vil man kunne læse yderligere om de anvendte foranstaltninger og vurderingerne heraf.

- Staldsystemerne i de eksisterende stalde, er primært med delvis spaltegulv med henblik på at minimere ammoniakfordampningen fra staldanlægget. Der er flydelag på gylletankene, hvilket minimerer ammoniakfordampningen fra lagrene.
- Spildevandsledningerne, herunder tagvand, overfladevand og sanitært spildevand er adskilt fra hinanden efter gældende regler, for at undgå en forurening af overflade- og grundvand.
- Olietanke står indendørs på fast gulv uden afløb, derved er der ikke risiko for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
- Der foretages forskellige egenkontroller, for at bl.a. at følge produktionen, forbrug af fx foder, el og vand m.m.
- Der er udarbejdet en beredskabsplan for ejendommen.

Befolkningen og menneskers sundhed

Højt ammoniakindhold i luften kan være sundhedsskadeligt for mennesker. Der er via lovgivningen indført en begrænsning på ammoniakemissionen for husdyrbrug i form af krav om miljøvenlig teknologi (BAT). BAT kravet er medvirkende til at de overordnede mål om begrænsning af ammoniakindhold i luften overholdes. På Taterbakkevej 4 overholdes lovgivningens krav til BAT, hvorved ammoniakindholdet i luften begrænses.

Risikoen ved MRSA eller antibiotikaresistens håndteres af generelle veterinærregler i fødevarestyrelsens regi. Der er ikke særlige forhold ved beliggenheden af Teglværksvej 13 som betyder at der skal udvises særlig forsigtighed. Særlige forhold kunne f.eks. være beliggenhed i umiddelbar nærhed til sygehus/institutioner ol.

Der er i tidligere afsnit gjort rede for at der ikke forventes væsentlige gener for omgivelserne med støv, støj eller lugt mv.

Vurdering

Ud fra ovenstående vurderes det at husdyrbruget på Taterbakkevej 4 kan drives på stedet uden at påvirke menneskers sundhed negativt.

Alternative løsninger

Da der er tale om godkendelse af eksisterende og uændret drift er der ikke vurderet på alternative placeringer eller udvidelsesmuligheder. Der er med nærværende ansøgning, alene tale om en godkendelse af eksisterende drift – herunder de løbende effektiviseringer der er foretaget i den eksisterende ramme over årene siden sidste godkendelse.

Vurdering

Ud fra de alternativer der er beskrevet, vurderes det at det valgte projekt tager hensyn til omgivelserne (naboer m.m.), miljøet og husdyrbruget.

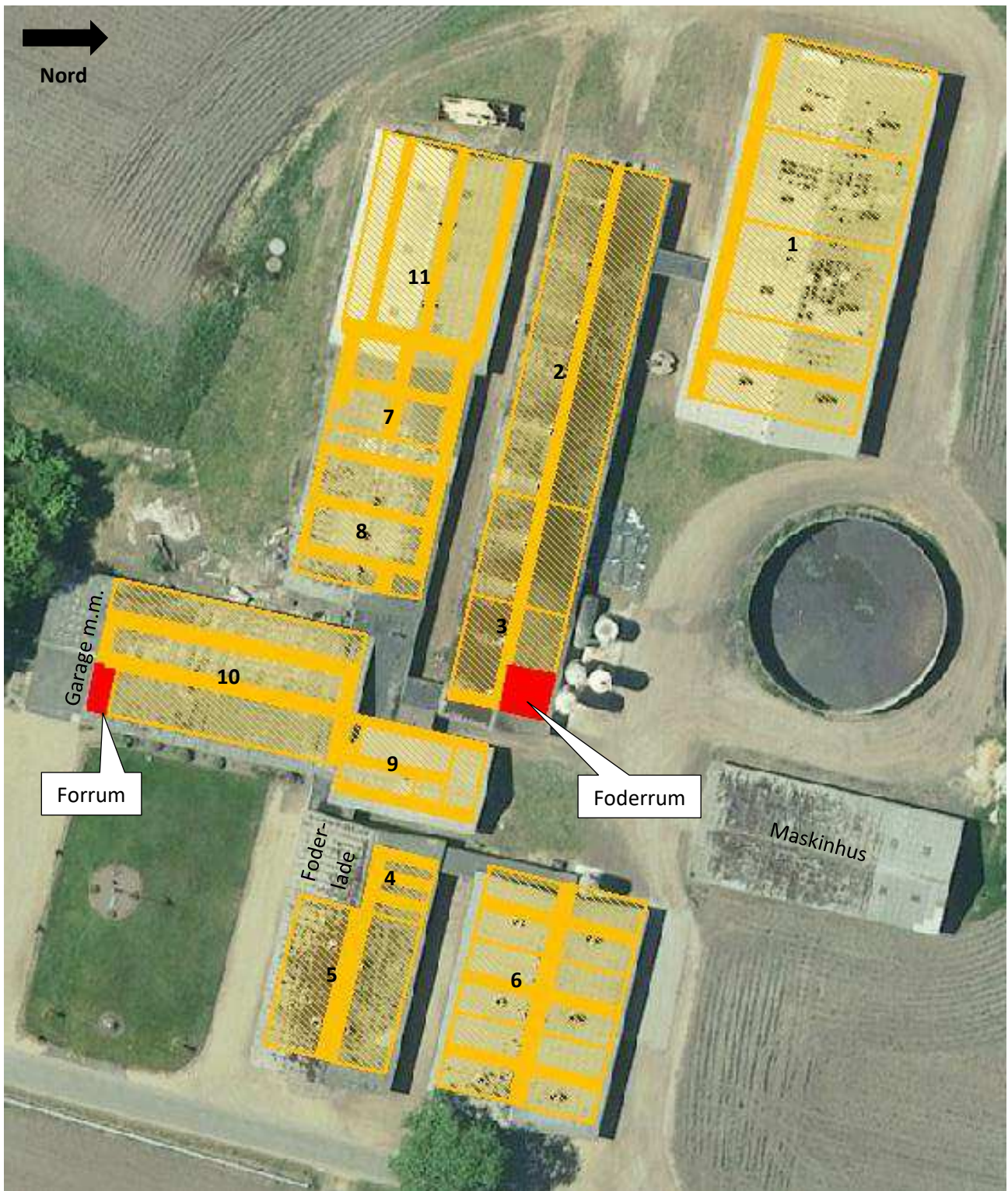
Samlet vurdering af miljøkonsekvensrapporten

Denne ansøgning er udarbejdet efter Husdyrloven og det vurderes ud fra ovenstående beskrivelser og vurderinger, at det ansørgtes væsentlige direkte og indirekte virkninger ikke vil have en negativ påvirkning på følgende punkter:

1. Befolkningen og menneskers sundhed.
2. Biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur, samt bilag IV-arter.
3. Jordarealer, jordbund, vand, luft og klima.
4. Materielle goder, kulturarv og landskabet.
5. Samspillet mellem to, flere eller alle faktorer efter 1-4.
6. Sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af ovennævnte faktorer 1-5.

Bilag 1. Oversigt og opgørelse af produktionsarealer

Gule streger = ikke produktionsareal

Gul skravering = produktionsareal

Bygning 1	Slagtesvinestald – drænet gulv + spalter (33/67)		
	3 sektioner (en stor sti): 10,3 m x 17,44 m	=	539 m ²
	1 sektion: 16 stier x 4,7 m x 2,18	=	<u>164 m²</u>
	I alt		<u>703 m²</u>
Bygning 2.	Polte/slagtesvinestald – drænet gulv + spalter (33/67)		
	40 stier: 1,9 m x 5 m	=	<u>380 m²</u>
Bygning 3.1	Drægtighedsstald (fuldspaltegulv)		
	1 side: 11,7 m x 5 m	=	58,5 m ²
	1 side: 11,7 m x 5 m	=	<u>58,5 m²</u>
	I alt		<u>117,0 m²</u>
Bygning 3.2	Drægtighedsstald (fuldspaltegulv)		
	1 side: 6,8 m x 5 m	=	34,0 m ²
	1 side: 10,8 m x 5 m	=	<u>54,0 m²</u>
	I alt		<u>88,0 m²</u>
Bygning 4.	Klimastald. "Sygestald" – delvis spaltegulv		
	12 stier: 1,4 m x 1,4 m	=	<u>23,5 m²</u>
Bygning 5.	Klimastald – delvis spaltegulv		
	5 stier: 2,33 m x 5,76 m	=	67,1 m ²
	2 stier: 2,65 m x 5,76 m	=	30,5 m ²
	5 stier: 2,33 m x 5,88 m	=	68,5 m ²
	2 stier: 2,5 m x 5,88 m	=	<u>29,4 m²</u>
	I alt		<u>195,5 m²</u>
Bygning 6.	Klimastald - delvis spaltegulv		
	48 stier: 2 m x 3,6 m	=	<u>345,6 m²</u>
Bygning 7.	Løbeafdeling (Fuldspalter)		
	28 enkelt bokse: 0,59 m x 2,5 m	=	41,3 m ²
	8 bokse: 2,35 m x 2,5 m	=	47,0 m ²
	1 boks: 2,35 x 3,95 m	=	<u>9,3 m²</u>
	I alt		<u>97,6 m²</u>
Bygning 8.	Kontrolstald – drægtige søer, delvis spaltegulv		
	109 enkelt bokse: 0,7 m x 2,3 m	=	<u>175,5 m²</u>
Bygning 9.	Ornestald – drægtige søer, delvis spaltegulv		

	12 enkelt bokse: 0,7 m x 2,3 m	=	19,3 m ²
	2 enkelt bokse: 0,7 m x 2,4 m	=	<u>3,4 m²</u>
	I alt	=	<u>22,7 m²</u>
		=	
	Ornestier: 10,3 m x 3,5 m	=	36,1 m ²
	2 små stier: 3,4 m x 3,3 m	=	7,8 m ²
	2 poltesti: 6,5 m x 3,6 m	=	<u>23,4 m²</u>
	I alt	=	<u>67,3 m²</u>
Bygning 10.	Drægtighedsstald – drægtige søer, delvis spaltegulv		
	1 række: 28,5 m x 3,5 m	=	99,8 m ²
	Midterrække: 26,2 m x 3,4 m	=	89,1 m ²
	1 række (med forrum): 24,7 m x 5,1 m	=	<u>126,0 m²</u>
	I alt	=	<u>314,9 m²</u>
Bygning 11.	Farestald – kassestier, delvis spaltegulv		
	70 Kassestier: 1,5 m x 2,4 m	=	<u>252,0 m²</u>

Bilag 2. BAT-fravalgsberegninger

Overdækning af gyllebeholder på 1.500 m³

Beregning omkostning pr kg N for overdækning af gyllebeholder

	Investering:	
Note		
1	Overdækning	150.000 kr
2	+ meromkostning til tømning og rensning	15.000 kr
	Samlet investering	<u>165.000 kr</u>
	Årlig omkostning af investering:	
3	- rente	7,0 %
4	- levetid	20 år
	Årlig omk. af invest	<u>15.351 kr</u>
	Årlige drifts- og vedligeholdsmk:	
5	Vedligeholdelse	3.000 kr
6	- Besparelse udkørsel af regnvand	-2.936 kr
7	- Besparelse på etablering af flydelag	-2.936 kr
8	Meromkostning til udbringning	765 kr
	Årlig omk. Drift og vedligehold	<u>-2.107 kr</u>
	Samlet årlig omkostning incl. Drift	<u>13.244 kr</u>
	Fordelt pr kg N bliver omkostningen	<u>180 kr</u>
9	Kg reduceret N	73,4

Noter

			Antal	Størrelse m2
Note 1.	Pris tankoverdækning < 33 m i dia	150.000 kr	1	367
	Pris tankoverdækning > 33 m i dia	201.000 kr		

Jf. Vejledning til Moderniseringsstøtte til kvæg 2020

Note 2.	Meromkostning til tømning og rensning af eksisterende gylletank.			
	15.000 kr.	Anslået værdi ved en tank på 2000 m3 og 25 m i diameter		

Jf. pkt. 3.5 i MST's "Forudsætninger for de økonomiske beregninger ved overdækning"

Note 3.	Nuværende renteniveau			
	7,0 %			

Note 4.	Forventet levetid på en teltoverdækning/afskrivningsperiode			
	20 år			

Note 5.	Jf. pkt. 3.1 i MST's "Forudsætninger for de økonomiske beregninger ved overdækning"			
	Vedligeholdelsesomkostning	2%		
	investeringsomkostning	150.000		
	Vedligeholdelse i alt	<u>3000</u>		

Note 6.	Overfladeareal gyllebeholder	367 m2		
	Regnvand udgør	0,4 m3/m2		
	Regnvand, m3 pr. år	146,8 m3/år		
	Pris udkørsel pr. m3	<u>20 kr/m3</u>		
	Årlig besparelse	<u>2936 kr</u>		

Jf. pkt. 3.2 i MST's "Forudsætninger for de økonomiske beregninger ved overdækning"

Note 7.	Besparelse i fht. naturlig flydelag			
	Omkostning til halm	8 kr/m2		
	Overfladeareal gyllebeholder	<u>367 m2</u>		
	Besparelse på etablering af flydelag	<u>2936 kr</u>		

Jf. pkt. 3.3 i MST's "Forudsætninger for de økonomiske beregninger ved overdækning"

Note 8.	Ekstra omkostning til udbringning	0,5 kr/m3		
	Tankens størrelse	<u>1530 m3</u>		
	I alt	<u>765 kr</u>		

Jf. pkt. 3.4 i MST's "Forudsætninger for de økonomiske beregninger ved overdækning"

Note 9.	Kg reduceret N			
	Overfladeareal gyllebeholder	367 m2		
	Ammoniakfordampning	0,4 kg NH3-N/m2		
	Fordampning i alt	146,8		
	Effekt af overdækning	<u>50%</u>		
	Effekt af overdækning i kg NH3-N	<u>73,4</u>		

Overdækning af gyllebeholder på 2.000 m³

Beregning omkostning pr kg N for overdækning af gyllebeholder

	Investering:	
Note		
1	Overdækning	150.000 kr
2	+ meromkostning til tømning og rensning	15.000 kr
	Samlet investering	<u>165.000 kr</u>
	Årlig omkostning af investering:	
3	- rente	7,0 %
4	- levetid	20 år
	Årlig omk. af invest	<u>15.351 kr</u>
	Årlige drifts- og vedligeholdsmk:	
5	Vedligeholdelse	3.000 kr
6	- Besparelse udkørsel af regnvand	-3.992 kr
7	- Besparelse på etablering af flydelag	-3.992 kr
8	Meromkostning til udbringning	1.000 kr
	Årlig omk. Drift og vedligehold	<u>-3.984 kr</u>
	Samlet årlig omkostning incl. Drift	<u>11.367 kr</u>
	Fordelt pr kg N bliver omkostningen	<u>114 kr</u>
9	Kg reduceret N	99,8

Noter

			Antal	Størrelse m ²
Note 1.	Pris tankoverdækning < 33 m i dia	150.000 kr	1	499
	Pris tankoverdækning > 33 m i dia	201.000 kr		

Jf. Vejledning til Moderniseringsstøtte til kvæg 2020

Note 2.	Meromkostning til tømning og rensning af eksisterende gylletank.	
	15.000 kr.	Anslået værdi ved en tank på 2000 m ³ og 25 m i diameter

Jf. pkt. 3.5 i MST's "Forudsætninger for de økonomiske beregninger ved overdækning"

Note 3.	Nuværende renteniveau	
	7,0 %	

Note 4.	Forventet levetid på en teltoverdækning/afskrivningsperiode	
	20 år	

Note 5.	Jf. pkt. 3.1 i MST's "Forudsætninger for de økonomiske beregninger ved overdækning"	
	Vedligeholdelsesomkostning	2%
	investeringsomkostning	150.000
	Vedligeholdelse i alt	<u>3000</u>

Note 6.	Overfladeareal gyllebeholder	499 m ²
	Regnvand udgør	0,4 m ³ /m ²
	Regnvand, m ³ pr. år	199,6 m ³ /år
	Pris udkørsel pr. m ³	20 kr/m ³
	Årlig besparelse	<u>3992 kr</u>

Jf. pkt. 3.2 i MST's "Forudsætninger for de økonomiske beregninger ved overdækning"

Note 7.	Besparelse i fht. naturlig flydelag	
	Omkostning til halm	8 kr/m ²
	Overfladeareal gyllebeholder	499 m ²
	Besparelse på etablering af flydelag	<u>3992 kr</u>

Jf. pkt. 3.3 i MST's "Forudsætninger for de økonomiske beregninger ved overdækning"

Note 8.	Ekstra omkostning til udbringning	0,5 kr/m ³
	Tankens størrelse	<u>2000 m³</u>
	I alt	<u>1000 kr</u>

Jf. pkt. 3.4 i MST's "Forudsætninger for de økonomiske beregninger ved overdækning"

Note 9.	Kg reduceret N	
	Overfladeareal gyllebeholder	499 m ²
	Ammoniakfordampning	0,4 kg NH ₃ -N/m ²
	Fordampning i alt	199,6
	Effekt af overdækning	<u>50%</u>
	Effekt af overdækning i kg NH ₃ -N	<u>99,8</u>

Ændring af gulvtype fra fuldspalter til delvis spaltegulv (Bygning 3.2 Drægtighedsstald)

Bygning 3.1 og 3.2 er et staldrum hvor den østende (Bygning 3.2) skal regnes som ny stald i forhold til BAT, fordi den ved en fejl ikke var taget med i en anmeldelse af skift i dyretype. Den del af stalden der er regnes som ny er 6,8 m i nordsiden og 10,8 m i syd siden hvor stierne er 5 m dybe i alt 88 m² sti, det vil sige at der skal mindst ændres gyllekanaler i 17,6 m sti til delvis spaltegulv.

Da det ikke er muligt at ændre gulvet i en del af den enkelte gyllekumme. Sydsiden af stalden er der i alt 22,3 m lang inddelt i 4 lige store gyllekummer, 3 gyllekummer udgør kun 16,73 m, hvilket gør at det er nødvendigt at ændre alle stierne i sydsiden af stalden til delvis spaltegulv for få at mindst 88 m².

Hvis der skal etableres fast gulv i sydsiden af stald 3, vil det fast gulv blive etableret langs ydervæggene mod syd. Stierne mod syd er samlet er ca. 22,3 m x 5 m. Ved 50 % fast gulv giver det 22,3 m x 2,5 m = 55,75 m² fast gulv.

Afløbene og gyllepropperne er placeret midt under stien, det gør at hvis der skal laves delvis spaltegulv i stalden er det nødvendigt at flytte gyllerøret så det ligger midt under gyllekanalen.

Slagtesvinestalden er opført i 1986 og er løbende blevet vedligeholdt. Stalden har jf. Danni Mikkelsen en forventet levetid på ca. 10 år.

Der indgår ikke driftstab/leje af anden stald imens ombygningen står på m.m. i beregningen.

Beregning omkostning pr kg N for etablering af fast gulv

Bygning 3.2. Drægtigh

Note	Investering:	
1	Flytning af inventar	2.041 kr.
1	Rengøring af kummer	3.062 kr.
2	Tømning af kummer	6.391 kr.
1	Støbning af ny betonvæg (0,4 m kumme)	7.805 kr.
1	Opfyld med sand 200 mm lag	3.903 kr.
1	Udlæg af isolering (polystyren plader)	3.345 kr.
1	Støbning nyt betongulv (35 Mpa)	16.725 kr.
1	Overfladebehandling (epoxy)	6.690 kr.
1	Retablering af spaltegulv og inventar	5.395 kr.
2	Omkostninger til flytning af rør i gyllekumme	37.170 kr.
4	Ekstra luftindtag	12.380 kr.
	Samlet investering	104.907 kr.
	Årlig omkostning af investering:	
5	- rente (%)	5
6	- levetid/afskrivningsperiode (år)	10
	Årlig omk. af investering	13.352 kr.
	Årlige drifts- og vedligeholdsmk:	
7	Vedligeholdelse	- kr.
	Årlig omk. Drift og vedligehold	- kr.
	Samlet årlig omkostning incl. Drift	13.352 kr.
	Fordelt pr kg N bliver omkostningen	169 kr.
	8 Kg reduceret N	79,2

Forudsætninger for beregningen:

Note 1

Renovering/opfyld gyllekanaler til fast gulv

	enhed	antal enheder	pris pr. enhed		Pris i alt
Flytning af inventar)*	Timer	14	kr. 145,82		2.041,48
Rengøring af kummer)*	Timer	21	kr. 145,82		kr. 3.062,22
Støbning af ny betonvæg (0,4 m kumme)	Lbm	22,3	kr. 350,00		kr. 7.805,00
Opfyld med sand 200 mm lag	m2	55,75	kr. 70,00		kr. 3.902,50
Udlæg af isolering (polystyren plader)	m2	55,75	kr. 60,00		kr. 3.345,00
Støbning nyt betongulv (35 Mpa)	m2	55,75	kr. 300,00		kr. 16.725,00
Overfladebehandling (epoxy)	m2	55,75	kr. 120,00		kr. 6.690,00
Retablering af spaltegulv og inventar)*	Timer	37	kr. 145,82		kr. 5.395,34
				I alt	kr. 48.966,54

)* timeløn - her for en medarbejder

Udarbejdet af

Tina Søndergaard Kristensen

Byggeri & Teknk I/S d. 8/2-2021

Note 2

Omkostninger til flytning af gyllerør i gyllekumme (inkl. arbejds løn)

	Enhed	Antal enheder	Pris pr. enhed		Pris i alt
Ophug bund og fjerne brokker mv.	m2	20	250,00 kr.		5.000 kr.
Udgravning til ny gyllerør + ny sandfyld + lægning af nye rør	Lbm	22,3	400,00 kr.		8.920 kr.
Støbning af nyt bund (35 Mpa)	m2	12	300,00 kr.		3.600 kr.
Nedløb inkl. 2 pakninger (materialepris)	Stk	4	1.250,00 kr.		5.000 kr.
Gyllerør Ø315 (Materialepris)	Lbm	22,3	500,00 kr.		11.150 kr.
Tilkobling til eksisterende gyllesystem (materialepris)	Stk	1	3.500,00 kr.		3.500,00 kr.
Samlet pris					37.170 kr.
M2 produktionsareal		88			
Pris pr. m2 produktionsareal					422 kr.

Udarbejdet af Kim Brixen Nielsen & Tina Søndergaard Kristensen

Byggeri & Teknik I/S d. 22.11.2021

Note 3

		Antal enheder	Pris pr. enhed		Pris i alt
Meromkostning til tømning af gyllekumme	Timer	7	913,00 kr.		6.391,00 kr.

Jf. aktuel pris fra Kloakservicefirmaet Thornvig

Note 4

Merinvestering til at forhindre svineri

Ekstra luftindtag og arbejdsforbrug

Jf. Teknologiblad "Delvist fast gulv" tabel 2

pr. stipl.	Antal stipladser	
91,7 kr.	135	12.380 kr.

Økonomiske forudsætninger

Note 5

Note 6

	Kilde
Rente (%)	4,8 Arne Oksen, Landskonsulent, cand.merc., Erhvervsøkonomi, SEGES
Afskrivningsperiode (år)	1 Ved investeringer under 50.000 kr. vil der ske en straks afskrivning 5-10 Ved investeringer over 50.000 kr. vil der ske en afskrivning på 5-10 år afhængig af investeringens størrelse.
Arbejdskraft, løn/time	145,82 Jordbrugsoverenskomsten 2021, Løngruppe A, uden bolig
Byggepriser	Byggeri & Teknik, 2021

Note 7

Som udgangspunkt er der ingen omkostninger decideret forbundet med staldgulvet.

Note 8

Effekten af ændringen (reduceret N)

	m2	Kg NH3-N/m2		
Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	88	2,3		202,4
Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 50-75 % fast gulv	88	1,4		123,2
Reduktion				79,2